

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel, 30.10.2001
KOM (2001) 628 lopullinen

**KOMISSION TIEDONANTO
NEUVOSTOLLE JA EUROOPAN PARLAMENTILLE**

**TULOSTAULU VAPAUTEEN, TURVALLISUUTEEN JA OIKEUTEEN
PERUSTUVAN ALUEEN TOTEUTUMISEN SEURAAMISEKSI EUROOPAN
UNIONISSA: PUOLIVUOTISPÄIVITYS**

(VUODEN 2001 JÄLKIPUOLISKO)

ESIPUHE

Tässä päivityksessä noudatetaan kolmen edellisen tulostaulun muotoa. Siinä tarkastellaan yksityiskohtaisesti Tampereen kokouksessa asetettujen eri tavoitteiden täyttymistä, aikataulujen noudattamista ja toteuttamiskeinoja. Lisäksi käsitellään Tampereella sovittua tehtävänjakoa, joka liittyy eri uudistusten käynnistämiseen, eteenpäin viemiseen ja päätökseen saattamiseen, ja todetaan, minkä tahon on toimittava seuraavaksi, jotta Tampereella käynnistynyt prosessi voi jatkua. Tällä kertaa tiedonantoon on lisätty yhteenvedo Tampereen kokouksen jälkeisistä keskeisistä saavutuksista. Yhteenvedon tarkoituksena on helpottaa taulukkomuotoisen esityksen tulkitsemista.

Tämä on viimeinen tulostaulu, joka julkaistaan ennen Laekenin kokousta. Siksi siinä on pyritty menemään pelkkää mekaanista säädösehdotusten ja niiden hyväksymisen (tai hylkäämisen) kirjaamista pitemmälle ja esittämään komission arvio edistymisestä. Näin komissio tuo oman panoksensa Eurooppa-neuvostossa käytävään keskusteluun.

SISÄLLYS

Johdanto.....	4
1. Tiivistelmä.....	11
2. EU:n yhteinen turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikka	15
2.1. Kumppanuussuhde lähtömaihin	15
2.2. EU:n yhteinen turvapaikkajärjestelmä.....	17
2.3. Kolmansien maiden kansalaisten oikeudenmukainen kohtelu.....	21
2.4. Maahanmuuttovirtojen hallinta	24
3. Todellinen Euroopan oikeusalue	27
3.1. Oikeussuojan parempi saatavuus EU:ssa.....	27
3.2. Oikeuden päätösten vastavuoroinen tunnustaminen.....	30
3.3. Yhtenäistämisen jatkaminen yksityisoikeuden alalla	34
4. Rikollisuuden torjunta koko unionissa	36
4.1. Rikosten ehkäiseminen unionin tasolla.....	36
4.2. Yhteistyön tehostaminen rikollisuuden vastaisessa toiminnassa	38
4.3. Eräiden rikollisuuden muotojen torjuminen.....	43
4.4. Erityistoimet rahanpesun torjumiseksi.....	47
5. Unionin sisä- ja ulkorajoihin sekä viisumipolitiikkaan liittyvät kysymykset, EY:n perustamissopimuksen 62 artiklan soveltaminen ja Schengenin säännösten siirtäminen yhteisön toimivaltaan.....	50
6. Unionin kansalaisuus	53
7. Yhteistyö huumeiden torjunnassa.....	54
8. Ulkoisen toiminnan vahvistaminen	56
9. Muut vireillä olevat aloitteet	58

LAEKENISSA TEHTÄVÄ VÄLIARVIOINTI

Tampereella 15. ja 16. lokakuuta 1999 järjestetyn Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan päätelmissä esitetään johdantosivun kolmannessa kappaleessa valtion- ja hallitusten päämiesten vakaa toive, että heidän asettamansa kauaskantoiset tavoitteet vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen luomiseksi täytettäisiin Amsterdamin sopimuksessa asetetussa tiukassa aikataulussa, jota Tampereen kokouksessa vielä täsmennettiin. Lisäksi Eurooppa-neuvosto on pidettävä jatkuvasti ajan tasalla siitä, miten laajasti ja nopeasti ohjelman toteuttamisessa on edistytty. Tätä varten Eurooppa-neuvosto edellyttää kaksitasoista seurantajärjestelmää, johon kuuluu:

- "tulostaulu", jota komissio julkaisee säännöllisesti; sen avulla seurataan perustamissopimuksessa ja Eurooppa-neuvoston kokouksissa asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi tarvittavan laajan toimenpidevalikoiman hyväksymistä ja soveltamista
- joulukuussa 2001 pidettävä kokous, jossa valtion- ja hallitusten päämiehet käsittelevät perinpohjaisesti ohjelman edistymistä.

Jos tämä ei vielä riittänyt vakuuttamaan epäilijöitä EU:n arvovaltaisimpien johtajien sitoutumisesta asiaan, viimeisetkin epäilyt karisivat, kun syyskuun 11. päivän traagisten tapahtumien johdosta 21. syyskuuta 2001 järjestetyn Eurooppa-neuvoston ylimääräisen kokouksen painokkaat päätelmät julkaistiin. Päätelmissä vahvistetaan Tampereella sovitun ohjelman ja sen aikataulun noudattamisen tärkeys ja edellytetään, että ohjelma toteutetaan kokonaisuudessaan mahdollisimman nopeasti. Viesti EU:n toimielimille ja jäsenvaltioille on yksiselitteisen selvä.

Seurannan kaksi tasoa yhdistyvät konkreettisesti Laekenin kokouksen valmisteluissa. Laekenissa pidettävä Eurooppa-neuvoston istunto on juuri tuo Tampereen päätelmissä tarkoitettu kokous. Oheisella päivitetyllä tulostaululla komissio toimittaa valtion- ja hallitusten päämiehille tuoreimman tilannekatsauksen heidän kaksi vuotta sitten alulle panemansa ohjelman edistymisestä.

KOKONAISARVIO

Kaiken kaikkiaan tulostaulu välittää kannustavan viestin Eurooppa-neuvostolle. Tampereen tavoitteiden saavuttamiseen on edelleen hyvät mahdollisuudet, jos niiden hyväksi työskennellään entistä määrätietoisemmin. Tampereella tehty aloite on epäilemättä kantanut hedelmää, mistä annetaan jäljempänä konkreettisia esimerkkejä. Pitämällä Amsterdamin sopimuksen keskeisten määräysten täytäntöönpanoon keskittyneen kokouksen valtion- ja hallitusten päämiehet viestittivät pyrkivänsä määrätietoisesti toteuttamaan pitkän aikavälin strategiaa, jolla on selkeästi määritellyt ja jäsennetyt tavoitteet. Tampereen kokouksesta lähtien kaikki kolme toimielintä ovat työskennelleet hyvässä unionihengessä saavuttaakseen yhteisen tavoitteensa ja luodakseen vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen.

Sekä suuren yleisön että päättäjien keskuudessa tunnustetaan yleisesti, että yhteiskunnan suurimpiin haasteisiin, kuten maahanmuuttoon ja rikollisuuden torjuntaan, liittyvät ongelmat voidaan ratkaista vain unionin tasolla, ei yksittäisten jäsenvaltioiden toimilla. Samalla unionin verkostoituminen on johtanut uuden yhteistyökulttuurin kehittymiseen sekä politiikassa että operatiivisella tasolla.

Tampereen kokouksen jälkeen EU on vakiinnuttanut asemansa merkittävänä kansainvälisenä toimijana oikeus- ja sisäasioissa, jotka kuuluvat EU:ssa laajemmin ulkosuhdepolitiikan piiriin. Syyskuun 11. päivän 2001 tapahtumien johdosta toteutetut sisäiset ja ulkoiset toimet ovat osoittaneet unionin yhteistoimintakykyä.

Tampereen kokous oli tärkeä etappi EU:n perusoikeuskirjahankkeen etenemisessä, sillä kokouksessa määrättiin perusoikeuskirjan laatimistavasta. Julistus perusoikeuskirjasta annettiin Eurooppa-neuvoston kokouksen yhteydessä Nizzassa joulukuussa 2000. Perusoikeuskirja on vaikuttanut ratkaisevasti vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen kehittymiseen.

Tampereen kokouksesta on kulunut kaksi vuotta. Tänä aikana jokaista Eurooppa-neuvoston Tampereella esiin nostamaa kysymystä on käsitelty yksityiskohtaisesti. Komission ja jäsenvaltioiden aloitteiden perusteella on käynyt täysin selväksi, mitä on tehtävä Tampereella asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi. Laekenin kokous tarjoaa valtion- ja hallitusten päämiehille tilaisuuden osoittaa, että Tampereella esitetyt ja Brysselissä 21. syyskuuta 2001 pöytäkirjassa vahvistetut tavoitteet on tarkoitettu vakavasti otettaviksi ja kiireellisesti toteutettaviksi.

Eurooppa-neuvosto voi luottaa komission antavan täyden tukensa näille tavoitteille. Olisi käsittämätöntä, jos Laekenissa tingittäisiin Tampereella asetetuista kunnianhimoisista tavoitteista, sillä tämä merkitsisi tyytymistä jarruttamaan perustamissopimuksessa esitettyjen yhteisten tavoitteiden toteuttamista tai vesittämään niiden sisältöä sillä perusteella, että kansallisten käsittelytapojen yhteensovittaminen on liian vaikeaa. Päinvastoin Tampereen toimintalinjojen toteuttamista olisi vauhditettava, sillä mikään vähempi ei riitä EU:n kansalaisille, jotka ovat jo pitkään vaatineet edistymistä tällä alalla.

Seuraavassa käsitellään keskeisiä tavoitteita:

- **Vastavuoroinen tunnustaminen**

Nykyään hyväksytään yleisesti, että tuomioistuinten päätösten vastavuoroinen tunnustaminen on järkevä keino jäsenvaltioiden erilaisiin oikeusperinteisiin ja oikeusjärjestelmien syvällelähtöviin rakenteellisiin eroihin liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi. Tampereen kokouksen ajoista on siis edistytty ratkaisevasti. Kun vastavuoroinen tunnustamisen periaate on hyväksytty sekä yksityisoikeuden että rikosoikeuden alalla, nyt on aika panna koetukselle jäsenvaltioiden valmius noudattaa periaatetta käytännön oikeustapauksissa.

Yksityisoikeuden alalla kyseinen periaate on jo sisällytetty kahteen keskeiseen yhteisön säädökseen eli ns. Bryssel I ja Bryssel II -asetukseen. Yhdessä muiden aiempien (mm. asiakirjojen tiedoksiantamista ja todisteiden vastaanottamista käsittelevien) säädösten kanssa nämä asetukset muodostavat vankan perustan vastavuoroinen tunnustamisen kehittämiseksi ja ajan mittaan ns. eksekvaaturimenettelyn lakkauttamiseksi.

Rikosoikeuden alalla jäsenvaltioiden sitoutumista tähän oikeudelliseen yhteistyön muotoon voidaan arvioida sen perusteella, pystyykö neuvosto noudattamaan Eurooppa-neuvoston kehotusta ja antamaan eurooppalaista luovuttamismääräystä koskevan säädöksen kahden kuukauden kuluessa.

- **Rikoslainsäädäntö**

Rikosoikeuden alalla Tampereen toimintalinjojen toteuttaminen on osoittautunut vaikeaksi useilla painopistealueilla yhteisten määritelmien, kriminalisoinnin ja seuraamusten osalta. Suurimmat ongelmat liittyvät seuraamusten ankaruuteen. Neuvosto on kuitenkin päässyt yhteisymmärrykseen euron väärentämisestä tuomittavista rangaistuksista ja hyväksynyt salakuljettajien vastuuta koskevia säädöksiä. Lisäksi oikeus- ja sisäasioiden neuvosto pääsi 28. syyskuuta sopimukseen ihmisten salakuljetusta koskevasta periaatepäätöksestä. Eurooppa-neuvosto kehotti kokouksessaan 21. syyskuuta neuvostoa hyväksymään nopeasti komission äskettäisen ehdotuksen terroritekojen yhteisestä määritelmästä. Neuvoston tulevan vastauksen perusteella voidaan päätellä, kuinka vahvasti jäsenvaltiot ovat sitoutuneet yhteistyöhön tällä alalla. Joka tapauksessa voidaan toivoa, että poliittisten johtajien esittämä painokas viesti tuo lisää puhtia yhteistyöhön kaikilla Tampereen päätelmien 48 kohdassa mainituilla painopistealueilla (mm. huumeidentorjunta, lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja tietokonerikollisuuden torjunta). Tätä suuntausta voidaan edelleen vahvistaa Laekenin kokouksessa.

- **Muiden alojen lainsäädäntö**

Valitettavasti aikatauluja, joita Tampereella asetettiin uusille säädöksille, ei ole pystytty noudattamaan kaikilla aloilla. Tampereen päätelmissä vaaditaan yksiselitteisesti yhteisen politiikan omaksumista useilla selkeästi määritellyillä aloilla. Tätä vaatiessaan valtion- ja hallitusten päämiehet olivat varmasti tietoisia siitä, että yhteistä politiikkaa ei voida kehittää, elleivät jäsenvaltiot tee edes vähimmäismuutoksia omaan politiikkaansa. Kuitenkin neuvostossa käydyt keskustelut useista eri säädösaloitteista osoittavat, että jäsenvaltiot pyrkivät edelleen määrätietoisesti harjoittamaan yhteisen politiikan nimissä omaa kansallista politiikkaansa mahdollisimman vähäisin muutoksin. Tämä lyhytnäköinen asenne on sinänsä ymmärrettävä, mutta johtaa käytännössä umpikujaan, varsinkin jos aikataulu on tiukka. Mitä kauemmin kestää sopia yhteisestä politiikasta, sitä suurempi on vaara, että yksi tai useampi jäsenvaltio alkaa harjoittaa pääasiassa kansallisiin näkökohtiin perustuvaa omaa politiikkaa ottamatta huomioon sen vaikutuksia koko unionin kannalta. Tämä saattaisi yhä useampien kansalaisten mielissä kyseenalaiseksi hyödyn, jota EU:n laajuisesta politiikasta voidaan saada aloilla, joita he itse pitävät tärkeimpinä.

- **Maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikka**

Maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikka on malliesimerkki edellä kuvatusta ilmiöstä. Kun tämä ala siirrettiin Amsterdamin sopimuksella perustamissopimuksen kolmannesta ensimmäiseen pilariin, yhtenä tavoitteena oli hyödyntää dynaamisuutta, jota Euroopan parlamentin ja yhteisön tuomioistuimen aktiivinen osallistuminen tuo yhteisön päätöksentekojärjestelmään. Tampereen päätelmissä luetellaan tarkkaan toimenpiteet, joita pidetään keskeisinä, jotta voitaisiin kehittää yhteistä politiikkaa näillä aloilla. Komissio on antanut neuvostolle ja Euroopan parlamentille kaksi tiedonantoa alan kysymyksiin omaksuttavasta yleisestä lähestymistavasta ja esittänyt sen mukaisia säädösehdotuksia (ne perustuvat osittain alun perin Maastrichtin sopimuksessa määrättyssä järjestyksessä esitettyihin aloitteisiin, jotka on sovitettu Amsterdamin sopimuksen mukaisiksi).

Olisi miellyttävää voida kertoa Eurooppa-neuvostolle, että toiminta on "pilarinvaihdon" myötä muuttunut määrätietoisemmaksi ja joustavammaksi kuin ennen Amsterdamin sopimuksen voimaantuloa varsinkin, kun Eurooppa-neuvosto on asettanut toiminnalle selkeät määräajat. Valitettavasti näin ei kuitenkaan vielä ole käynyt. Myönteistään kehitystä on toki tapahtunut: on perustettu Euroopan pakolaisrahasto ja Eurodac-järjestelmä ja on annettu tilapäistä suojelua koskeva direktiivi. Kuitenkin monia muita säädösehdotuksia koskevissa neuvoston keskusteluissa on jälleen kerran käynyt ilmi, kuin muistumana Amsterdamin sopimusta edeltävästä ajasta, että yksi jos toinenkin jäsenvaltio

on erittäin vastahakoinen mukauttamaan kansallista politiikkaansa, jotta voitaisiin sopia yhteisestä politiikasta. Kun lähes kaikki päätökset tällä alalla on edelleen tehtävä yksimielisesti, välttämättömien myönnytysten tekemiseen ei ole saatu aikaan riittävää painetta. Jos tarvittava poliittinen tahto ei muuten ulotu yksityiskohtia koskeviin neuvotteluihin, komissio pyytää valtion- ja hallitusten päämiehiä miettimään tarkkaan, onko kaikkia perussopimusten tarjoamia mahdollisuuksia käytetty, miten aiotaan hyödyntää Nizzan sopimuksen tuomia parannuksia, ja millaisia muutoksia on tehtävä toimielimiin ja päätöksentekoon seuraavan perussopimusten muutoksen yhteydessä.

• **Nykyiset ja uudet elimet ja rakenteet**

On ilo huomata, kuinka nopeasti Tampereen päätelmissä mainittujen uusien yhteistyörakenteiden perustamisessa tai jo toimivien rakenteiden parantamisessa on edistytty Eurooppa-neuvoston toiveiden mukaisesti. Siitä huolimatta, että nämä lukuisat elimet ja rakenteet eroavat toisistaan huomattavasti kehitysvaiheensa, oikeusperustansa ja tehtäviensä määrittelyn osalta, ne ovat jo alkaneet tai alkavat lähiaikoina toteuttaa Tampereella niille suunniteltuja tehtäviä. On kiinnitettävä huomiota siihen, että kustakin kehittyvästä tehokkaasti toimivasta elimestä, jonka asema perustuu perustamissopimukseen. Yhtä tärkeää on niiden keskinäisen koordinoinnin varmistaminen, jotta kullakin on selkeästi määriteltävä tehtävä. Näin taataan se, että ne täydentävät toisiaan, ettei samoja toimia toteuteta moneen kertaan ja etteivät niiden tehtävät ole ristiriidassa keskenään. Näiden elinten keskinäisen koordinoinnin tehokkuutta voidaan arvioida sen perusteella, miten ne reagoivat syyskuun 11. päivän tapahtumiin, vaikka osa on vasta häidin tuskin perustettu. Tässä tarkoitetaan seuraavia elimiä:

- **EUROPOL:** Sekä Amsterdamin että Tampereen Eurooppa-neuvoston tavoitteena oli vahvistaa Europolin asemaa ja toimintaedellytyksiä. Tämä tavoite toistettiin painokkaasti 21. syyskuuta pidetyssä Eurooppa-neuvoston ylimääräisessä kokouksessa, jossa korostettiin mm. sitä, että Europolille on toimitettava nopeasti ja järjestelmällisesti kaikki sen tarvitsemat terrorismia koskevat tiedot ja että Europol tarvitsee terrorismin torjunnan asiantuntijoita.
- **EUROJUST:** Eurojustin toiminta on käynnistynyt vaikuttavan nopeasti sen varhain toteutetun väliaikaisen kokoonpanon ansiosta. Sen on tarkoitus aloittaa täysipainoisempi toiminta vuonna 2002.
- **Euroopan poliisipäälliköiden toimintaryhmä:** Ryhmä on toistaiseksi kokoontunut kerran kunkin puheenjohtajakauden aikana Tampereen kokouksen jälkeen. Sen toiminta ja yhteys Europoliin on vielä määriteltävä mutta pohjatyö on jo tehty.
- **Euroopan poliisiakatemia:** Akatemian perustajien innostus on käynyt ilmi alustavissa keskusteluissa, vaikka onkin vielä sovittava sen talousarviosta ja toimintamuodosta sekä perustettava sille sihteeristö.

Lisäksi voidaan mainita seuraavaa:

- Syyskuun 20. päivänä kokoontunut oikeus- ja sisäasiain ministerineuvosto vaati, että jäsenvaltioiden turvallisuus- ja tiedustelupalvelujen päälliköt kokoontuvat säännöllisesti.
- Olisi perustettava uusi rajavalvontaan liittyvä rakenne, joka antaisi yhteistä koulutusta, järjestäisi tietojenvaihtoa ja koordinoisi rajatarkastuksia jäsenvaltioiden eri palvelujen

kesken. Pitkän aikavälin tavoitteena voisi olla yhteisen rajavalvontaelimen perustaminen.

- **Ulkoinen ulottuvuus, laajentuminen**

Tampereen aikataulun ja laajentumisprosessin yhtäaikaisuus tarkoittaa, että ne liittyvät tiiviisti toisiinsa. Ottaessaan käyttöön Tampereella päätettyjä lainsäädännöllisiä ja yhteistyötoimenpiteitä unioni luo itse asiassa uutta ja jatkuvasti kehittyvää yhteisön säännöstöä, millä saattaa olla merkittäviä seurauksia ehdokasmaille. Niiden on tehtävä lujasti töitä ymmärtääkseen muutokset ja valmistautuakseen niihin. Kun unioni ottaa huolehtiakseen uusista tehtävistä, syntyy väistämättä uusia haasteita. Uudet käsitteet, kuten vastavuoroinen tunnustaminen, saattavat vaatia erityistä huomiota laajentumisen yhteydessä.

Tampereen jälkeiset tapahtumat maailmalla ovat osoittaneet, kuinka viisaasti Eurooppa-neuvosto on toiminut vaatiessaan unionin ulkoisen toiminnan vahvistamista oikeus- ja sisäasioissa. Tätä korostivat erityisesti syyskuun 11. päivän tapahtumat, jotka käynnistivät transatlanttisen vuoropuhelun sekä osoittivat selkeästi sen, että unionin on kehitettävä suhteitaan useisiin muihin unionin ulkopuolisiin maihin.

KESKEISET VIESTIT

Komission arvio Laekenin kokousta varten Tampereen kokouksen jälkeisestä kehityksestä voidaan tiivistää seuraavasti:

- Tampereella käynnistetty prosessi on edennyt yleensä myönteisesti ja johtanut laajalaaiseen yhteisymmärrykseen sekä tukenut Eurooppa-neuvoston Tampereella käynnistämää ohjelmaa.
- Tampereella käynnistetyn hankkeen onnistuminen edellyttää jatkuvaa tukea kansalaisilta, mikä puolestaan edellyttää, että sen toteuttamista jatketaan mahdollisimman näkyvästi ja avoimesti, jotta kansalaiset mieltävät sen vastaukseksi huoliinsa.
- Konkreettisista edistysaskelista voidaan mainita, että jäsenvaltiot ovat yleisesti ottaen valmiit hyväksymään vastavuoroinen tunnustamisen periaatteen välttääkseen ongelmat, jotka aiheutuisivat pyrkimyksestä täydelliseen yhdenmukaistamiseen.
- Tiettyjen asioiden, kuten maahanmuutto- ja turvapaikkakysymysten siirtäminen perustamissopimuksessa määritellyn yhteisön pilariin ei kuitenkaan ole johtanut toivottuihin tuloksiin joustavuuden ja kiireellisyyden osalta. Tarvitaan runsaasti lisää poliittista tahtoa, jotta kehityksessä päästään eteenpäin.
- Tampereella mainittuja uusia elimiä (Eurojust, Euroopan poliisipäälliköiden toimintaryhmä ja Euroopan poliisiakatemia) on alettu perustaa yhteistyön parantamiseksi. Näiden lisäksi olisi tarkasteltava mahdollisuutta perustaa vastaavanlainen uusi elin, joka hoitaisi ulkorajojen valvonnasta vastaavien henkilöiden koulutusta ja vaihtoa (myös ehdokasmaissa).

Europolin aseman vahvistaminen Amsterdamissa ja Tampereella sovittuun suuntaan on ollut hidasta, vaikka voidaankin toivoa, että syyskuun 11. päivän tapahtumat nopeuttavat ratkaisevien päätösten tekemistä.

- On muistettava Tampereella sovittujen toimien täytäntöönpanon ja laajentumisprosessin välinen yhteys. Toisaalta on hyödyllistä saada vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuva alue niin toimivaksi kuin mahdollista ennen laajentumista, toisaalta jatkuvasti

kehittyvä yhteisön säännöstö saattaa aiheuttaa ehdokasmaille uusia haasteita, joihin niiden on mukauduttava samalla, kun laajentumisneuvottelut etenevät.

- Laekenissa kokoontuvan Eurooppa-neuvoston on ennen kaikkea ylläpidettävä ja lujitettava Tampereella alkanutta kehitystä sekä liitettävä se erilliseen keskusteluun Euroopan tulevaisuudesta niin, että hallitustenvälinen konferenssi voi tehdä kaikki tarvittavat toimet ja päätöksentekoa koskevat muutokset vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen toteuttamiseksi.

**TULOSTAULU VAPAUTEEN, TURVALLISUUTEEN JA OIKEUTEEN
PERUSTUVAN ALUEEN TOTEUTUMISEN SEURAAMISEKSI EUROOPAN
UNIONISSA: PUOLIVUOTISPÄIVITYS**

(VUODEN 2001 JÄLKIPUOLISKO)

1. TIIVISTELMÄ

Seuraavassa esitetään yhteenveto Tampereen kokouksen jälkeisistä keskeisistä saavutuksista, joita käsitellään yksityiskohtaisemmin varsinaisessa tulostaulussa.

EU:n yhteinen turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikka

Neuvoston käsiteltävänä ovat nyt kaikki säädösehdotukset, jotka liittyvät turvapaikkapolitiikan ensimmäiseen vaiheeseen. Ehdotukset koskevat turvapaikkamenettelyn vähimmäisvaatimuksia ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto-olosuhteita, turvapaikkahakemuksen käsittelemisestä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämistä, pakolaisen käsitteen määrittelemistä ja toissijaisen suojelun muotojen lähentämistä.

Komissio julkisti marraskuussa 2000 tiedonannon, jossa esitetään EU:n yhteisen turvapaikkajärjestelmän toisen vaiheen tavoitteet sekä vaihtoehdot ja menetelmät sen käynnistämiseksi. Tarkoituksena on luoda yhteinen turvapaikkamenettely ja turvapaikan myöntämistä koskevat yhteiset säännöt.

Neuvosto aloitti valmistelut kansainvälisen suojelun saattamiseksi yhteisön toimivaltaan perustamalla komission ehdotuksesta Euroopan pakolaisrahaston vuosiksi 2000-2001 sekä edelleen kehitteillä olevan Eurodac-järjestelmän. Lisäksi neuvosto antoi direktiivin tilapäisestä suojelusta ja loi siten yhteisen toimintakehyksen yhteisölle ja jäsenvaltioille tilanteissa, joissa niiden alueelle tulee suuri joukko kotiseudultaan siirtymään joutuneita henkilöitä.

Marraskuussa 2000 annetussa komission tiedonannossa ehdotettiin myös keinoja yhteisen maahanmuuttopolitiikan kehittämiseksi. Tavoitteena on antaa kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksiä koskevat säännökset ja samalla ottaa käyttöön avoimen koordinaation menetelmä, jolla pyritään edistämään eri jäsenvaltioiden politiikkojen lähentymistä toisiinsa. Lisäksi neuvostolle on annettu säädösehdotukset, jotka koskevat perheiden yhdistämistä, EU:n alueella pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten oikeuksia ja maahanpääsyä palkkatyötä varten. Neuvosto on jo hyväksynyt komission ehdottaman toimenpidepaketin syrjinnän torjumiseksi ja kirjannut sosiaalisen syrjäytymisen torjumisen EU:n sosiaalipoliittiseen toimintaohjelmaan.

Maahanmuuttovirtojen hallintaa koskevaan yhteiseen politiikkaan kuuluu olennaisesti myös laittoman maahantulon torjuminen. Toiminnallisen yhteistyön kehittämisessä on edistytty monin tavoin, ja alalla on annettu myös ensimmäiset säädökset, joiden aiheina ovat laittomassa maahantulossa ja maassa oleskelussa avustamisen ehkäiseminen sekä karkotuspäätösten vastavuoroinen tunnustaminen.

Käsiteltävänä on myös muita aloitteita, joiden tavoitteena on lujittaa yhteisen politiikan perustaa erityisesti kartuttamalla tietoa maahanmuuttoilmiöstä. Näihin kuuluvat uuden tilastointia koskevan toimintasuunnitelman laatiminen ja muuttovirtojen (sähköisen) seurantakeskuksen perustaminen sekä hallinnollisen yhteistyön tehostaminen uuden Argo-ohjelman avulla. Yhteistyö lähtö- ja kauttakulkumaiden kanssa jatkuu.

Poliittisissa keskusteluissa on yhä useammin käsitelty maahanmuutto- ja turvapaikkakysymyksiä. Yhteistyötä on tiivistetty muun muassa ASEM-maiden, Välimeren maiden (Barcelonan prosessin ja Meda-ohjelman yhteydessä), Kiinan, Länsi-Balkanin maiden ja eräiden muiden kolmansien maiden kanssa, joita varten turvapaikka- ja maahanmuuttoasioiden korkean tason työryhmä on laatinut toimintasuunnitelman. Yhteistyötä edistäisi ja jäsenvaltioiden toimia täydentäisi uusi rahoitusväline, joka budjettivallan käyttäjän on tarkoitus perustaa.

Todellinen Euroopan oikeusalue

Siviili- ja kauppaoikeuden alalla on perustettu Euroopan oikeudellinen verkosto, jonka tavoitteena on saada aikaan säännöllistä tietojenvaihtoa kansallisten viranomaisten välillä. Lisäksi on perustettu tuomioistuinten ulkopuolisten elinten verkosto, jonka tehtävänä on auttaa kuluttajariitojen ratkaisemisessa. Tuomioiden vastavuoroisesta tunnustamisesta yksityisoikeudellisissa asioissa on hyväksytty ohjelma, jonka perustana ovat Bryssel I ja II -asetukset (tuomioiden vastavuoroisesta tunnustamisesta siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa ja perheoikeudellisissa asioissa). Ohjelman pitkän aikavälin tavoitteena on eksekvatuurimenettelyn poistaminen kaikkien yksityisoikeudellisten tuomioiden osalta. Ohjelmaa on tarkoitus laajentaa niin, että se kattaa oikeuden tuomioiden lisäksi myös eräät hallinnolliset menettelyt ja asiakirjat, jotka aiheuttavat oikeudellisten menettelyjen tavoin ongelmia kansalaisille.

Myös rikosoikeuden puolella on perustettu oikeudellinen verkosto. Lisäksi neuvosto ja komissio ovat Tampereella antamiensa sitoumusten mukaisesti hyväksyneet toimenpideohjelman, jonka tavoitteena on vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltaminen myös rikosoikeudellisiin tuomioihin. Olisi päästävä siihen, että eriasteisten päätösten vastavuoroinen tunnustaminen olisi mahdollista oikeuskäsittelyn kaikissa vaiheissa. Komissio on osallistunut ensisijaisten toimenpiteiden valmisteluun ja esittänyt ehdotuksen neuvoston puitepäätökseksi eurooppalaisesta luovuttamismääräyksestä ja Euroopan unionin jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä. Eurooppa-neuvosto hyväksyi 21. syyskuuta 2001 pidetyssä ylimääräisessä kokouksessaan eurooppalaisen luovuttamismääräyksen käyttönoton. Se mahdollistaa etsittyjen henkilöiden luovuttamisen suoraan oikeusviranomaiselta toiselle ja korvaa nykyisen jäsenvaltioiden välisen luovuttamisjärjestelmän.

Neuvosto on tehnyt puitepäätöksen rikoksen uhrien suojelusta. Komissio on käynnistänyt aiheesta julkisen kuulemismenettelyn julkaisemalla vihreän kirjan rikoksen uhreille suoritettavista vahingonkorvauksista.

Rikollisuuden torjunta koko unionissa

Tampereen päätelmissä esitettiin keskeinen vaatimus rikosoikeudellisten säännösten yhdenmukaistamisesta useilla painopistealueilla, joilla on sovittava yhteisistä määritelmistä, syyteeseenasettamisperusteista ja seuraamuksista. Neuvosto on hyväksynyt Ranskan esittämät lainsäädäntöaloitteet (direktiivi ja puitepäättös) ihmisten

salakuljetuksen rangaistavuudesta. Lisäksi neuvosto pääsi kokouksessaan 27. ja 28. syyskuuta periaatteelliseen yhteisymmärrykseen komission ehdotuksesta puitepäättökseksi ihmiskaupan torjumisesta. Lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja lapsipornografian sekä tietoverkkorikollisuuden torjumista koskevan puitepäättösehdotuksen käsittely neuvostossa jatkuu. Komissio on tehnyt myös ehdotuksen puitepäättökseksi terrorismin torjumisesta ja valmistautuu esittämään säädösehdotuksen rasismien ja muukalaisvihan torjumisesta. Päätökset euron tehokkaan suojaamisen varmistamiseksi muun muassa väärennöksiltä valmistuvat lähiaikoina.

Neuvosto on päättänyt perustaa rikollisuuden vastaisen verkoston. Tampereen päätelmien mukaisesti verkoston toimintaohjelman painopistealueina ovat nuorisorikollisuus, kaupunkirikollisuus ja huumorikollisuus.

Rikosoikeudellisen yhteistyön alalla Eurojust-yksikön perustamispäätös on määrä antaa vuoden 2001 lopussa. Yksikön perustaminen edistää merkittävästi yhteistyötä rikosten saattamisesta oikeuden käsittelyyn vastaavien kansallisten viranomaisien kesken ja tukee järjestäytyneeseen rikollisuuteen liittyvien tapausten tutkintaa. Tulliyhteistyön alalla SID- ja Napoli II -yleissopimusten ratifiointi on edelleen kesken.

Belgia ja Ruotsi ovat tehneet yhdessä poliisiyhteistyötä koskevan ehdotuksen, jonka mukaan Europolin toimivaltaa olisi laajennettava kattamaan kaikki rikollisuuden muodot. Neljä jäsenvaltiota teki syyskuussa 2001 yhdessä aloitteen yhteisten tutkintaryhmien perustamisesta. Tämä yhteistyömuoto on käynyt erityisen ajankohtaiseksi 21. syyskuuta pidetyn Eurooppa-neuvoston ylimääräisen terrorismia käsittelevän kokouksen myötä. Lokakuussa 2000 perustettiin EU:n johtavien poliisiviranomaisten työryhmä, jonka tehtävänä on tehostaa poliisiviranomaisten toiminnallista yhteistyötä. Poliisikoulutusta on edistänyt puolestaan Euroopan poliisiakatemian (Cepol) perustaminen.

Tampereen päätelmien mukaan rahanpesun torjuntaa on tehostettava huomattavasti, mikä on keskeinen osa järjestäytyneen rikollisuuden vastaista toimintaa. Kuten Eurooppa-neuvoston 21. syyskuuta 2001 pidetyn ylimääräisen kokouksen päätelmissä todetaan, yhtä tärkeää on tehostaa myös terrorismin torjuntaa ja sen rahoituksen estämistä. Talousrikollisuuden torjuntaan yleisemmällä tasolla liittyy direktiivi rahoitusjärjestelmän rahanpesutarkoituksiin käyttämisen torjumisesta annetun vuoden 1991 direktiivin muuttamisesta. Neuvosto pääsi yhteisymmärrykseen muutoksista lokakuussa 2001, ja uusi direktiivi on määrä antaa ennen vuoden loppua. Jäsenvaltiot ovat allekirjoittaneet pöytäkirjan, joka liitetään toukokuussa 2000 hyväksyttyyn keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevaan yleissopimukseen, ja sitoutuneet ratifioimaan kyseisen pöytäkirjan vuoden 2002 loppuun mennessä. Lisäksi jäsenvaltioiden on vielä ratifioitava useita Euroopan yhteisön taloudellisten etujen suojaamista koskevia kolmannen pilarin oikeusvälineitä. Komissio esitti näitä koskevan direktiiviehdotuksen toukokuussa 2001. Komissio julkaisee vuoden 2001 loppuun mennessä vihreän kirjan yhteisön taloudellisten etujen rikosoikeudellisesta suojaamisesta ja Euroopan syyttäviviranomaisen perustamisesta. Vuoden loppuun mennessä on tarkoitus tehdä puitepäättös varojen vallinnanrajoituksesta.

Monenvälisessä yhteistyössä saavutettiin tärkeä virstanpylväs, kun jäsenvaltiot ja yhteisö allekirjoittivat valtioiden rajat ylittävän järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen ja sen lisäpöytäkirjat.

Unionin sisä- ja ulkorajoihin sekä viisumipolitiikkaan liittyvät kysymykset, EY:n perustamissopimuksen 62 artiklan soveltaminen ja Schengenin säännösten siirtäminen yhteisön toimivaltaan

Schengenin säännösten sisällyttäminen EU:n lainsäädäntöön on vaikuttanut suuresti unionin toimintaan. Sekä jäsenvaltiot että komissio ovat esittäneet ehdotuksia oikeudellisista näkökohdista, jotka liittyvät Schengenin säännösten saattamiseen osaksi tavanomaista EU:n lainsäädäntöä ja säännösten kehittämiseen. Ehdotukset ovat parhaillaan neuvoston käsiteltävinä. On kehitettävä edelleen yhteisiä käytäntöjä muun muassa viisumipolitiikan ja unionin ulkorajoilla tehtävien tarkastusten alalla.

Unionin kansalaisuus

Komissio on tehnyt direktiiviehdotuksen, jonka tavoitteena on henkilöiden liikkumis- ja oleskeluoikeutta koskevan yhteisön lainsäädännön kokonaisuudistus. Direktiivillä pyritään selkeyttämään nykyistä järjestelmää ja lisäämään sen joustavuutta.

Yhteistyö huumeiden torjunnassa

Komissio antoi kesäkuussa 2001 tiedonannon huumausaineiden torjuntaa koskevan Euroopan unionin toimintasuunnitelman (2000-2004) toteuttamisesta. Toimintasuunnitelman tueksi komissio esitti ehdotuksen puitepäätökseksi huumekauppaan liittyvän rikollisen toiminnan tunnusmerkistöä ja seuraamuksia koskevien vähimmäissääntöjen vahvistamisesta.

Ulkoisen toiminnan vahvistaminen

Feiran Eurooppa-neuvosto hyväksyi kesäkuussa 2000 neuvoston ja komission laatiman selvityksen Euroopan unionin oikeus- ja sisäasioiden alan ulkoisesta toiminnasta. Selvityksen perusteella on sovittu toiminnan painopisteistä ja poliittisista tavoitteista. Laajentumisneuvotteluissa käsitellään parhaillaan oikeus- ja sisäasioihin liittyviä kysymyksiä. Yhteisö on tukenut ehdokasmaita rahoittamalla Phare-ohjelmaan liittyviä erityishankkeita, tekemällä niiden kanssa kumppanuussopimuksia ja tarjoamalla niille mahdollisuuden osallistua oikeus- ja sisäasioiden alan ohjelmiin. Oikeus- ja sisäasiat ovat merkittävällä sijalla myös EU:n ja Länsi-Balkanin maiden välillä tehdyissä vakautus- ja assosiaatiosopimuksissa (mm. Cards-ohjelma). Jäsenvaltiot ja yhteisö ovat allekirjoittaneet järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen ja sen pöytäkirjat maahanmuuttajien salakuljetuksen ja ihmiskaupan torjumisesta. Näiden asiakirjojen ratifiointi on parhaillaan käynnissä. Jäsenvaltiot ja yhteisö allekirjoittavat lähiaikoina myös tämän yleissopimuksen pöytäkirjan, jossa käsitellään ampuma-aseiden torjuntaa. Lisäksi ne osallistuvat lahjonnan torjuntaa koskevan YK:n yleissopimuksen valmisteluun ja verkkorikollisuuden torjunnasta tehtävän Euroopan neuvoston yleissopimuksen viimeistelytyöhön.

2. EU:N YHTEINEN TURVAPAikka- JA MAAHANMUUTTOPOLITIikka

Tampereen prioriteetit

Turvapaikka ja maahanmuutto ovat erillisiä, mutta toisiinsa läheisesti kytkeytyviä asioita ja edellyttävät EU:n yhteisen politiikan kehittämistä.

2.1. Kumppanuussuhde lähtömaihin

Euroopan unioni tarvitsee kokonaisvaltaisen maahanmuuttoa koskevan menettelytavan, jossa otetaan huomioon poliittiset näkökohdat, ihmisoikeudet ja kehitys lähtö- ja kauttakulkumaissa ja -alueilla. On luotava kumppanuussuhde kolmansien maiden kanssa ja pyrittävä yhteiseen kehitykseen kumppanuuden pohjalta, jotta tämä politiikka toimisi.

Tavoite: Arvioida lähtö- ja kauttakulkumaita ja -alueita tarkoituksenmukaisen ja kokonaisvaltaisen lähestymistavan kehittämistä varten

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutusaikataulu	Tilanne
Jatketaan turvapaikka- ja maahanmuuttoasioiden korkean tason työryhmän toimeksiantoa	Neuvosto ja komissio		Korkean tason työryhmä jatkaa työskentelyään ja pohtii erityisesti mahdollisuutta jatkaa toimeksiantoaan sekä tarkastelee työskentelytapojaan. Neuvosto hyväksyi kesäkuussa 2000 toimintasuunnitelman Albaniaa ja sen lähialueita varten Selvitys tähän mennessä hyväksytyjen toimintasuunnitelmien toteutumisesta annettiin Nizzan Eurooppa-neuvostolle joulukuussa 2000 Neuvosto hyväksyi toukokuun lopussa 2001 kertomuksen Ruotsin puheenjohtajakauden aikana toteutetuista toimista

Arvioidaan myös muita maita ja alueita uusien toimintasuunnitelmien laatimista silmällä pitäen	Neuvosto ja komissio	Huhtikuu 2001	Neuvoston hyväksymän raportin pohjalta laaditaan uusia toimintasuunnitelmia, joissa otetaan huomioon aiempien suunnitelmien toteuttamisesta saadut kokemukset. Ennen kuin uusien toimintasuunnitelmien kohdemaat ja -alueet voidaan valita, on päätettävä valintakriteereistä.
Uuden rahoitusvälineen perustaminen lähtö- ja kauttakulkumaiden kanssa tehtävää yhteistyötä varten ¹	Neuvosto ja komissio	Mahdollisimman pian	Komissio käyttää budjettivallan käyttäjän päätöksen mukaisesti vuoden 2001 talousarviomäärärahat (10 milj. euroa) valmistelutoimien toteuttamiseen. Tätä varten komissio hyväksyi elokuussa 2001 toimien täytäntöönpanokehyksen. Komissio esittää myöhemmin, mahdollisuuksien mukaan vuoden 2002 aikana, ehdotuksen tämän uuden rahoitusvälineen perustamista koskevaksi oikeusperustaksi. ²

¹ Euroopan parlamentin 30. maaliskuuta 2000 antaman päätöslauselman mukaisesti.

² Ks. myös taulukko kohdassa ”Maahanmuuttovirtojen hallinta”.

2.2. EU:n yhteinen turvapaikkajärjestelmä

Tavoitteena on soveltaa Geneven yleissopimusta täysimääräisesti ja kokonaisvaltaisesti, jolloin varmistetaan, että ketään ei palauteta takaisin vainottavaksi, eli noudatetaan edelleen palauttamiskiellon periaatetta.

Pitkällä aikavälillä olisi luotava yhteinen turvapaikkamenettely ja koko unionissa sovellettavat yhtenäiset säännöt turvapaikan myöntämiselle.

Turvapaikanhakijoiden liikkumista jäsenvaltioiden välillä on rajoitettava.

Pyritään aktiivisesti pääsemään sopimukseen jäsenvaltioiden yhteisvastuuseen perustuvasta järjestelmästä siirtymään joutuneiden henkilöiden tilapäistä suojelua varten.

Tavoite: Määrittää turvapaikkahakemuksen käsittelemisestä vastuussa oleva jäsenvaltio

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutusaikataulu	Tilanne
Dublinin yleissopimuksen toimivuuden tarkastelu	Komissio suorittaa arvioinnin	2000	Komissio lähetti jäsenvaltioille kyselyn kesäkuussa 2000 Lopullinen arviointiraportti annettiin huhtikuussa 2001
Sääntelykriteerien ja -menettelyjen hyväksyminen (asetus)	Neuvosto komission ehdotuksesta	Huhtikuu 2001	Komissio julkisti valmisteluasiakirjan maaliskuussa 2000 Komissio teki heinäkuussa 2001 ehdotuksen asetukseksi perusteiden ja menettelyjen vahvistamisesta kolmannen maan kansalaisen johonkin jäsenvaltioon jättämän turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämiseksi.
Eurodac-järjestelmän viimeistely	Neuvosto ja komissio		Neuvosto antoi Eurodac-asetuksen joulukuussa 2000 Komissio kehittää keskusyksikköä yhteistyössä jäsenvaltioiden asiantuntijoiden kanssa

Tavoite: Oikeudenmukainen ja tehokas turvapaikkamenettely

Hyväksytään pakolaisaseman myöntämistä tai peruuttamista koskevat vähimmäisvaatimukset tavoitteena mm. lyhentää turvapaikkamenettelyjen kesto kiinnittäen erityistä huomiota lasten asemaan (direktiivi)	Neuvosto komission ehdotuksesta	Huhtikuu 2001	Komissio esitti ehdotuksensa syyskuussa 2000 Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa syyskuussa 2001 Komissio esittää tarkistetun ehdotuksen vuoden 2001 loppuun mennessä. Neuvoston alustava käsittely syyskuussa 2001
Määritellään turvapaikanhakijoiden vastaanottoa koskevat yhteiset vähimmäisvaatimukset kiinnittäen erityistä huomiota lasten asemaan (direktiivi)	Neuvosto komission ehdotuksesta	Huhtikuu 2001	Neuvosto hyväksyi marraskuussa 2000 puheenjohtajamaa Ranskan laatimaan muistioon perustuvat päätelmät Komissio esitti ehdotuksen huhtikuussa 2001 Ehdotus on neuvostossa käsiteltävänä
Yhteinen turvapaikkamenettely	Komissio (osaksi)		Komissio esitti marraskuussa 2000 tiedonannon, jossa ehdotettiin kaksivaiheista menettelyä Komissio esittää marraskuussa 2001 raportin ensimmäisen vaiheen välineiden täytäntöönpanon edistymisestä ja suosituksia avoimen koordinoinnin käyttöönottamisesta turvapaikkapolitiikassa. Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa yhteisestä turvapaikkamenettelystä ja yhtenäisistä säännöistä lokakuussa 2001. Laekenin huippukokouksessa saatetaan päästä periaatesopimukseen suosituksista.

Tavoite: Turvapaikan saaneille yhtenäinen asema koko unionissa

Komission tiedonannon jälkeen on ehkä annettava säädös	Neuvosto komission ehdotuksesta		Komissio esitti tiedonannon marraskuussa 2000 (ks. ed. kohta)
Pakolaisaseman tunnustamista ja sisältöä koskevien sääntöjen lähentäminen (direktiivi)	Neuvosto komission ehdotuksesta	Huhtikuu 2004	Komissio esitti direktiiviehdotuksen syyskuussa 2001

Tavoite: Hyväksyä pakolaisia ja muita siirtymään joutuneita henkilöitä koskevia toimenpiteitä asianmukaisen aseman määrittelemiseksi kaikille kansainvälisen suojelun tarpeessa oleville

Tilapäinen suojelu tilanteissa, joissa maahan tulee suuri joukko kansainvälistä suojelua tarvitsevia henkilöitä, jotka ovat joutuneet siirtymään kotiseudultaan (direktiivi)	Neuvosto komission ehdotuksesta	Mahdollisimman pian	Komissio esitti direktiiviehdotuksen toukokuussa 2000 Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa maaliskuussa 2001 Neuvosto teki päätöksen heinäkuussa 2001
Toissijaisen suojelun muodot (direktiivi)	Neuvosto komission ehdotuksesta	Huhtikuu 2004	Komissio esitti direktiiviehdotuksen syyskuussa 2001 (ks. edellinen tavoite)

Tavoite: Edistää pakolaisten ja muiden siirtymään joutuneiden henkilöiden vastaanottamisesta jäsenvaltioille aiheutuvien rasitusten tasapuolista jakautumista

Euroopan pakolaisrahaston perustaminen (päättös)	Neuvosto komission ehdotuksesta	Mahdollisimman pian	Neuvosto teki päätöksen syyskuussa 2000 Varainhoitovuosien 2000 ja 2001 toimintaa toteutetaan Jäsenvaltiot esittävät yhteisrahoitushakemuksia varainhoitovuodelle 2002. Jäsenvaltiot ovat valinneet kukin tilanteensa ja prioriteettiensa mukaan ehdotuksia ja hankkeita, jotka liittyvät Euroopan pakolaisrahaston määrittämien henkilöiden vastaanottoon, kotouttamiseen ja vapaaehtoiseen kotiinpaluuseen. Hankkeiden toteutus on jo käynnistetty useimmissa jäsenvaltioissa vuosien 2000 ja 2001 ohjelmien puitteissa.
Perustetaan vararahasto sellaisia tilanteita varten, joissa maahan	Neuvosto ja Euroopan parlamentti, mahdollisesti		Komissio tutkii vaihtoehtoja

tulee suuri joukko pakolaisia	komission ehdotuksesta		
-------------------------------	-------------------------------	--	--

2.3. Kolmansien maiden kansalaisten oikeudenmukainen kohtelu

Kolmansien maiden kansalaisten maahanpääsyn ja oleskelun edellytyksiä koskevaa kansallista lainsäädäntöä on lähennettävä unionin talouden ja väestön kehityksestä laadittavan yhteisen arvion sekä lähtömaiden tilanteen perusteella.

On pyrittävä integrointipolitiikan avulla takaamaan jäsenvaltioiden alueella laillisesti oleskeleville kolmansien maiden kansalaisille EU:n kansalaisten oikeuksiin ja velvollisuuksiin verrattavissa olevat oikeudet ja velvollisuudet. Kyseisellä politiikalla on myös edistettävä syrjimättömyyttä sekä rasismia ja muukalaisvihan vastaisia toimenpiteitä.

Tavoite: Torjua kaikkia syrjinnän muotoja, erityisesti rasismia ja muukalaisvihaa³

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutusaikataulu	Tilanne
Yhdenvertaisen kohtelun periaatteen noudattaminen riippumatta henkilön rodusta tai etnisestä alkuperästä (direktiivi)	Neuvosto komission ehdotuksesta	Kesä-joulukuu 2000	Neuvosto antoi direktiivin syyskuussa 2000. Direktiivi on pantava täytäntöön heinäkuun 19. päivään 2003 mennessä.
Yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevien yleisten puitteiden luominen (direktiivi)	Neuvosto komission ehdotuksesta		Neuvosto antoi direktiivin marraskuussa 2000. Direktiivi on pantava täytäntöön joulukuun 2. päivään 2003 mennessä.
Parhaiksi havaittuihin toimintatapoihin ja kokemuksiin perustuvat ohjelmat (päättös)	Neuvosto komission ehdotuksesta		Neuvosto teki marraskuussa 2000 päätöksen yhteisön toimintaohjelmasta (2001-2006) jäsenvaltioiden työn tukemiseksi. Ohjelma käynnistettiin 1. tammikuuta 2001.
Vahvistetaan yhteistyötä Euroopan rasismia ja muukalaisvihan seurantakeskuksen sekä Euroopan neuvoston kanssa	Neuvosto / komissio		Keskus avattiin 7. huhtikuuta 2000. Toinen vuosikertomus julkaistiin joulukuussa 2000.

Tehostetaan poliisiyhteistyötä ja	Neuvosto komission		Toinen kertomus 15. heinäkuuta 1996 hyväksytystä yhteisestä toiminnasta esitetään vuoden
-----------------------------------	--------------------	--	--

³ Syrjimättömyyden edistämiseen sekä rasismia ja muukalaisvihan torjuntaan tähtäävät toimenpiteet koskevat kaikkia Euroopan unionin alueella oleskelevia henkilöitä, mutta erityisesti kolmansien maiden kansalaisia.

oikeudellista yhteistyötä rasismien ja muukalaisvihan torjumiseksi - yhteiset perusteet rasismin ja muukalaisvihamielisen toiminnan kriminalisoimiseksi (puitepäättös) ⁴	ehdotuksesta		2001 aikana. Komissio esitti marraskuussa 2001 ehdotuksen rasismia ja muukalaisvihaa koskevaksi puitepäättökseksi.
---	--------------	--	--

Tavoite: Lähentää kolmansien maiden kansalaisten maahanpääsyn ja oleskelun edellytyksiä koskevaa kansallista lainsäädäntöä

Arvioidaan EU:hun suuntautuvia nykyisiä ja tulevia pakolaisvirtoja väestömuutosten, työmarkkinatilanteen sekä lähtömaissa ja -alueilla vallitsevien muuttopaineiden perusteella	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot		Asiaa käsitellään marraskuussa 2000 esitetystä komission tiedonannosta. Komissio esitti heinäkuussa 2001 tiedonannon yhteisön maahanmuuttopolitiikkaan sovellettavasta avoimen koordinaation menetelmästä. Euroopan parlamentti antoi hyväksyvän lausuntonsa lokakuussa 2001 Laekenin huippukokouksessa saatetaan päästä periaatesopimukseen maahanmuuttopolitiikan täytäntöönpanosta.
Maahantulon ja oleskelun edellytykset, kun tarkoituksena on (a) perheen yhdistäminen (b) opiskelu tai ammatillinen koulutus (c) palkkatyö tai itsenäinen ammatinharjoittaminen (direktiivi)	Neuvosto komission ehdotuksesta		- Komissio esitti 1. joulukuuta 1999 Euroopan parlamentille ja neuvostolle ehdotuksen oikeutta perheiden yhdistämiseen koskevaksi direktiiviksi Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa syyskuussa 2000 Komissio teki tarkistetun ehdotuksen perheiden yhdistämisestä lokakuussa 2000 Neuvoston on määrä sopia periaatteessa asiasta joulukuussa 2001 - Komissio teki ehdotuksen direktiiviksi maahanpääsystä palkkatyötä varten heinäkuussa 2001 - Komissio esittää vuoden 2002 jälkipuoliskolla ehdotukset direktiiveiksi maahanpääsystä opiskelua ja ammatillista koulutusta sekä muita tarkoituksia varten
Pitkäaikaisten viisumien ja oleskelulupien myöntämistä koskevat vaatimukset ja menettelyt (direktiivi)	Neuvosto komission ehdotuksesta		

⁴

Ks. myös taulukko kohdassa ”Eräiden rikollisuuden muotojen torjuminen”.

Tavoite: Lähentää kolmansien maiden kansalaisten oikeusasemaa koskevaa kansallista lainsäädäntöä

Määritellään yhdenmukaiset oikeudet (mm. oikeus oleskella maassa, saada koulutusta ja tehdä palkkatyötä tai toimia itsenäisenä ammatinharjoittajana), jotka myönnetään jäsenvaltiossa laillisesti myöhemmin määritettävän ajan oleskelleille kolmansien maiden kansalaisille (direktiivi)	Neuvosto komission ehdotuksesta		Neuvosto hyväksyi päätelmät marraskuussa 2000 Komissio esitti ehdotuksen direktiiviksi EU:n alueella pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta maaliskuussa 2001 - Euroopan parlamentti antaa lausuntonsa marraskuussa 2001
Määritetään perusteet ja edellytykset, joiden mukaan kolmansien maiden kansalaisten voitaisiin sallia yhteisön kansalaisten ja heidän perheidensä tavoin asettautua mihin tahansa unionin valtioon ja työskennellä siellä, ottaen huomioon seuraukset yhteiskunnan tasapainon ja työmarkkinoiden kannalta (direktiivi)	Neuvosto komission ehdotuksesta		Komissio esitti heinäkuussa 2001 tiedonannon yhteisön maahanmuuttopolitiikkaan sovellettavasta avoimen koordinaation menetelmästä (ks. edellä)

2.4. Maahanmuuttovirtojen hallinta

Muuttovirtojen kaikkien vaiheiden hallintaa on tehostettava läheisessä yhteistyössä lähtö- ja kauttakulkumaiden kanssa.

Laittoman maahanmuuton torjumista tehostetaan toimimalla siihen sekaantuneita rikollisverkostoja vastaan taaten samalla uhrien oikeudet.

Tavoite: *Lisätä turvapaikka- ja maahanmuuttoasioita koskevien tilasto- ja muiden tietojen vaihtoa (vaihtoon on sisällytettävä tilastojen lisäksi tietoja kansallisesta lainsäädännöstä ja politiikasta)*

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutusaikataulu	Tilanne
Neuvoston huhtikuussa 1998 hyväksymän toimintasuunnitelman jatkotoimenpiteet	Komissio yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa		Komissio laatii ehdotuksia uudeksi toimintasuunnitelmaksi vuodenvaihteessa 2001-2002.
Euroopan maahanmuuton (atk-) seurantakeskuksen perustaminen	Komissio		Valmistelutoimet (perustuvat aiempaan toteutettavuustutkimukseen) rahoitettu Odysseus-ohjelmasta; komission valmisteluasiakirja esitettiin jäsenvaltioiden asiantuntijoille kesäkuussa 2000 Kreikan aloitteesta valmistellaan ensimmäistä vaihetta, jossa tarkoituksena on ottaa käyttöön atk-seurantakeskus

Tavoite: *Ehkäistä tehokkaammin ihmiskauppaa ja maahanmuuttajien taloudellista riistoa*

Hyväksytään ihmiskauppaan liittyvään järjestäytyneeseen rikollisuuteen kuuluvan rikollisen toiminnan tunnusmerkistöjä ja seuraamuksia koskevat vähimmäissäännöt (puitepäättös) ⁵	Neuvosto komission ehdotuksesta		Komissio esitti joulukuussa 2000 ehdotuksen neuvoston puitepäättökseksi ihmiskaupan torjumisesta. Neuvosto pääsi asiasta periaatesopimukseen syyskuussa 2001 Puheenjohtajamaa Ranska esitti heinäkuussa 2000 kaksi aloitetta, jotka koskevat direktiiviä ja puitepäättöstä välitystoiminnan rangaistavuudesta Euroopan parlamentti antoi (hylkäävän) lausuntonsa helmikuussa 2001 Neuvosto teki päätöksen syyskuussa 2001
---	---------------------------------	--	--

⁵

Ks. myös taulukko kohdassa ”Eräiden rikollisuuden muotojen torjuminen”.

Rikollisverkostojen tunnistaminen ja hajottaminen asettamalla laittoman maahanmuuton torjuminen yhdeksi toiminnallisen yhteistyön ensisijaisista tavoitteista	Jäsenvaltiot / komissio / Europol		Komissio esittää marraskuussa 2001 tiedonannon laittoman maahanmuuton torjumisesta. Laekenin huippukokouksessa saatetaan päästä asiasta periaatesopimukseen. Komissio esittää vuoden 2002 alussa ehdotuksen direktiiviksi lyhytaikaista oleskelua varten myönnettävästä oleskeluluvasta ihmiskaupan ja maahanmuuttajien salakuljettajien uhreille, jotka tekevät yhteistyötä salakuljettajia vastaan. Yhteistyökehityksen luominen laittoman maahantulon torjumiseksi Kiinasta, josta on sovittu marraskuussa 2000, ja Länsi-Balkaniilta, josta on sovittu maaliskuussa 2001.
Tutkitaan, voidaanko hyväksyä yhteiset säännöt ja yhdistää voimat laittomaan maahanmuuttoon liittyvien verkostojen tutkimiseksi ⁶			Neuvostossa (CIREFI) valmistellaan laittomaan maahanmuuttoon liittyvien verkostojen vastaisen toiminnan tehostamista (ks. edellä)
Jatketaan kuljettajan vastuuta koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamista (direktiivi)	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta		Puheenjohtajamaa Ranska esitti direktiivaloitteen heinäkuussa 2000 Euroopan parlamentti antoi (hylkäävän) lausuntonsa maaliskuussa 2001 Neuvosto hyväksyi aloitteen toukokuun lopussa 2001 Neuvosto antoi 27 päivänä kesäkuuta 2001 direktiivin 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 26 artiklan määräysten täydentämiseksi Ammattipiirien edustajat koottiin komission myötävaikutuksella marraskuussa 2001 pyöreän pöydän keskusteluun liikenteenharjoittajien vastuuseen liittyvistä kysymyksistä

Tavoite: Avustaa lähtö- ja kauttakulkumaita

Mahdollisuuksista lailliseen maahanmuuttoon ja ihmiskaupan kaikkien muotojen ehkäisemiseen kertovien tiedotuskampanjoiden suunnittelu	Neuvosto komission ehdotuksesta	Huhtikuu 2001	Komissio käyttää budjettivallan käyttäjän päätöksen mukaisesti vuoden 2001 talousarviomäärärahat (10 milj. euroa) valmistelutoimien toteuttamiseen. Tätä varten komissio hyväksyi elokuussa 2001 toimien täytäntöönpanokehityksen. Komissio esittää myöhemmin ehdotuksen tämän uuden rahoitusvälineen perustamista koskevaksi oikeusperustaksi.⁷
Vapaaehtoisen kotiinpaluun			

⁶ Siirretty kohdasta ”Yhteistyön tehostaminen rikollisuuden vastaisessa toiminnassa”.

⁷ Ks. myös taulukko kohdassa ”Kumppanuussuhde lähtömaihin”.

edistäminen		
Vahvistetaan mainittujen maiden viranomaisten valmiuksia, jotta ne pystyisivät tehokkaasti torjumaan ihmiskauppaa		
Autetaan kolmansiä maita huolehtimaan takaisinottoa koskevista velvoitteistaan suhteessa unioniin ja jäsenvaltioihin		

Tavoite: Luoda EU:lle johdonmukainen takaisinottoa ja kotiinpaluuta koskeva politiikka

Takaisinottosopimusten tekeminen Euroopan yhteisön ja kolmansien maiden tai maaryhmien välillä tai vakiolausekkeiden sisällyttäminen muihin näiden kanssa tehtäviin sopimuksiin	Neuvosto komission ehdotuksesta		Takaisinottosopimuksista neuvotellaan Venäjän, Pakistanin, Sri Lankan, Marokon, Hongkongin ja Macaon kanssa
Kotiuttamista koskevien yhteisten vähimmäisvaatimusten laatiminen	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot		Puheenjohtajamaa Ranska esitti heinäkuussa 2000 luonnoksen direktiiviksi karkotuspäätösten vastavuoroisesta tunnustamisesta Euroopan parlamentti antoi (hylkäävän) lausuntonsa maaliskuussa 2001 Neuvosto antoi säädöksen toukokuun lopussa 2001 Komissio esittää vuoden 2001 lopulla tiedonannon yhteisestä kotiuttamispolitiikasta

3. TODELLINEN EUROOPAN OIKEUSALUE

Tampereen prioriteetit

Tavoitteena on, että kansalaisilla olisi yhtäläinen käsitys oikeudesta koko unionin sisällä. Oikeus on mielletävä arkielämää helpottavaksi asiaksi, jonka ansiosta henkilöt, jotka uhkaavat yksilöiden ja yhteiskunnan vapautta ja turvallisuutta, joutuvat vastuuseen teoistaan. Tämän edellytyksenä on sekä oikeussuojan parempi saatavuus että täysipainoinen oikeudellinen yhteistyö jäsenvaltioiden välillä.

Tampereen huippukokouksessa vaadittiin ensinnäkin konkreettisia toimia oikeussuojan saatavuuden parantamiseksi Euroopassa ja uhrien oikeudet suojaavien menettelyjen käyttöönottamiseksi. Lisäksi vaadittiin, että luodaan järjestelmä, jossa oikeuden päätökset tunnustetaan vastavuoroisesti.

3.1. Oikeussuojan parempi saatavuus EU:ssa

Todellisen Euroopan oikeusalueen on varmistettava, että yksityishenkilöt ja yritykset voivat saattaa asiansa tuomioistuimen tai viranomaisten käsiteltäväksi missä tahansa jäsenvaltiossa yhtä hyvin kuin omassa maassaan ilman, että jäsenvaltioiden oikeus- ja hallintojärjestelmien eroavuudet tai monimutkaisuus estävät heitä käyttämästä oikeuksiaan tai saavat oikeuksien käyttämisen vaikuttamaan hankalalta.

Tavoite: Varmistaa oikeusvarmuus ja oikeussuojan yhtäläinen saatavuus

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutusaikataulu	Tilanne
Tiedotuskampanja ja unionin sisäistä oikeudellista yhteistyötä koskevien "käyttöohjeiden" julkaiseminen	Komissio		Komissio käynnistää vuonna 2002 kansalaisten ja elinkeinoelämän edustajien kanssa käydyin ajatustenvaihdon perusteella ja yhteistyössä Euroopan oikeudellisen verkoston ja Euroopan neuvoston kanssa konkreettisia aloitteita, joiden avulla pyritään helpottamaan tiedonkulkua
Kansallisten viranomaisten verkoston ylläpitämisen pysyvän tietojärjestelmän perustaminen (yksityisoikeudellisia asioita koskeva Euroopan oikeudellinen verkosto)	Neuvosto komission ehdotuksesta	2001	Komissio esitti ehdotuksensa syyskuussa 2000 Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa huhtikuussa 2001 Neuvosto teki toukokuun lopussa 2001 päätöksen siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston perustamisesta Helpottaakseen yksityisoikeutta koskevan alueen perustamista (2002-2006) komissio teki toukokuussa 2001 ehdotuksen neuvoston asetukseksi yksityisoikeutta koskevan

			Euroopan oikeudellisen alueen toteuttamista helpottavien yhteisön toimien yleisistä puitteista Euroopan parlamentti antoi hyväksyvän lausuntonsa lokakuussa 2001 Neuvosto antaa säädöksen vuoden 2001 loppuun mennessä
Ehdotus oikeusapua koskeviksi vähimmäisvaatimuksiksi	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	Huhtikuu 2004	Komissio julkaisi vihreän kirjan helmikuussa 2000 ja järjesti kuulemistilaisuuden helmikuussa 2001. Se tekee ehdotuksen direktiiviksi oikeusavusta ja oikeudenkäyntimenettelyihin liittyvistä taloudellisista kysymyksistä.
Ehdotus vähäisiä siviili- ja kauppaoikeudellisia vaateita, riitauttamattomia vaateita ja elatusvaateita koskeviksi yhteisiksi menettelysäännöiksi	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	Huhtikuu 2004	Komissio esittää vuodenvaihteessa 2001/2002 ehdotuksen riitauttamattomia vaateita koskevan eurooppalaisen täytäntöönpanomääräyksen käyttöönottamisesta; tavoitteena on vähimmäissäännösten antaminen väliaikaisten täytäntöönpanotoimien poistamiseksi. Alustavasta luonnoksesta keskusteltiin jäsenvaltioiden kanssa lokakuussa 2001. Komissio julkaisee vuoden 2002 aikana vihreän kirjan riitauttamattomia ja vähäisiä vaateita koskevien menettelysääntöjen lähentämisestä
Ehdotus vaihtoehtoisen riitojenratkaisun vähimmäisvaatimuksiksi	Jäsenvaltiot ottavat käyttöön tarvittavat tuomioistuinten ulkopuoliset menettelyt	Huhtikuu 2004	Lokakuussa 2001 perustettiin tuomioistuinten ulkopuolisten elinten kuluttajaverkosto (European Extra-Judicial Network eli EEJ-Net). Verkosto perustuu kahteen komission suositukseen (98/257/ETY ja 2001/310/ETY). Komissio perusti myös FIN-NET-verkoston rahoituspalveluja koskevien riita-asioiden ratkaisemiseksi tuomioistuinten ulkopuolella. Neuvosto hyväksyi toukokuussa 2000 päätelmät vaihtoehtoisestä riitojenratkaisumenettelystä Komissio julkaisee marraskuussa 2001 vihreän kirjan, jolla valmistellaan vähimmäisvaatimusten käyttöönottoa
Laaditaan monikieliset lomakkeet, jotka hyväksytään vastavuoroisesti oikeudellisesti sitoviksi asiakirjoiksi valtioiden rajat ylittävissä oikeudenkäynneissä	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	Huhtikuu 2004	Tätä asiaa käsitellään myös vähäisiä vaateita koskevassa kyselyssä ja se sisällytetään eräiden siviiliprosessimenettelyjen yhdenmukaistamishankkeisiin

Tavoite: Turvata oikeus vahingonkorvaukseen ja antaa apua rikosten uhreille

Laaditaan rikosten uhrien suojelemista koskevat vähimmäisvaatimukset	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	2002	Komissio antoi asiasta tiedonannon heinäkuussa 1999 Neuvosto teki maaliskuussa 2001 (Portugalin aloitteesta) puitepäätöksen uhrien asemasta rikosoikeudellisissa menettelyissä Euroopan parlamentin annettua asiasta lausuntonsa joulukuussa 2000 Yhteisen toimenpideohjelman tarkoituksena on ottaa käyttöön rikosoikeudellisten päätösten vastavuoroisen tunnustamisen periaate ja sisällyttää ohjelman muuttujiin mm. menettelyt uhrien oikeuksien suojaamiseksi
Uudet säädökset uhrien vahingonkorvausjärjestelmien lähentämisestä	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	2004	Komissio esitti syyskuussa 2001 säädösehdotusten valmistelemiseksi vihreän kirjan rikoksen uhreille suoritettavista vahingonkorvauksista.
Vihreällä kirjalla valmistellaan asianmukaisten lainsäädäntöaloitteiden laatimista. Tarkastellaan mahdollisuutta tunnustaa päätökset, jotka on tehty rikosten uhrien eduksi rikostuomioiden yhteydessä			Sisällytetty vastavuoroista tunnustamista rikosasioissa koskevaan ohjelmaan (ks. 19. toimenpiteen toinen osa)

3.2. Oikeuden päätösten vastavuoroinen tunnustaminen

Todellisen oikeusalueen on taattava oikeusvarmuus sekä yksityishenkilöille että talouden toimijoille. Siksi tuomioita ja muita oikeusviranomaisten päätöksiä on noudatettava ja ne on pantava täytäntöön koko EU:n alueella.

Tehostettu oikeuden päätösten ja tuomioiden vastavuoroinen tunnustaminen ja lainsäädännön lähentäminen parantaisivat viranomaisten välistä yhteistyötä ja yksilön oikeuksien oikeudellista suojaa. Vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen pitäisi olla unionin oikeudellisen yhteistyön kulmakivi sekä yksityisoikeudellisissa että rikosasioissa.

Yksityisoikeudelliset asiat

Tavoite: Parantaa viranomaisten välistä yhteistyötä ja yksilön oikeuksien oikeudellista suojaa tehostamalla oikeuden päätösten ja tuomioiden vastavuoroista tunnustamista ja lähentämällä tarvittaessa lainsäädäntöä⁸

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutusaikataulu	Tilanne
Toimenpideohjelma vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen toteuttamiseksi siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa (vastavuoroista tunnustamista ja täytäntöönpanoa varten tarvittavat toimenpiteet; esteiden poistaminen vähäisten riitojen sekä perheoikeudellisten riita-asioiden osalta)	Neuvosto ja komissio hyväksyvät ohjelman	Ohjelman hyväksyminen vuoden 2000 lopussa	Neuvosto hyväksyi vastavuoroista tunnustamista koskevan ohjelman marraskuussa 2000. Ohjelma koskee neljää oikeusala: - ensimmäiseen oikeusalaan kuuluvat pilottihankkeet ovat käynnistysvaiheessa (vrt. kohta 3.1.4) - toisen oikeusalan osalta komissio julkisti maaliskuussa 2001 perheoikeuden alaan kuuluvissa asioissa annettavia tuomioita käsittelevän valmisteluasiakirjan. Tämän jälkeen komissio teki syyskuussa 2001 säädösehdotuksen avioliittoa ja yhteisten lasten huoltoa koskevan asetuksen täydentämiseksi. Komissio myös teki lokakuussa 2001 ehdotuksen vuonna 1996 tehdyn Haagin yleissopimuksen ratifiointista. Yleissopimus koskee toimivaltaa, päätösten tunnustamista ja täytäntöönpanoa lastensuojeluasioissa. Komission uusi ehdotus lapsen huoltoa koskevaksi asetukseksi antaa mahdollisuuden jatkaa neuvotteluja lasten tapaamisoikeutta koskevasta Ranskan aloitteesta. Komissio käynnisti vuoden 2001 aikana kolmannen ja neljännen oikeusalan säädöstä valmistelevia selvityksiä.
Ehdotus eräitä prosessioikeudellisia seikkoja	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion		Komissio valmistelee säädösehdotusta julkaisemalla asiasta vihreän kirjan vuoden 2002

⁸

Ks. myös taulukko kohdassa ”Yhtenäistämisen jatkaminen yksityisoikeuden alalla”.

koskeviksi vähimmäisvaatimuksiksi (rahasuorituksia koskeva uusi prosessilainsäädäntö)	aloitteesta		aikana (vrt. kohta 3.1.4)
Aloitetaan eurooppalaista täytäntöönpanomääräystä koskeva valmistelutyö	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta		Toiminto on sisällytetty toimenpideohjelmaan vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen toteuttamiseksi Komissio esittää vuodenvaihteessa 2001/2002 ehdotuksen asetukseksi riitauttamattomia vaateita koskevan eurooppalaisen täytäntöönpanomääräyksen käyttöönottamisesta; tavoitteena on vähimmäissäännösten antaminen väliaikaisten täytäntöönpanotoimien poistamiseksi (vrt. kohta 3.1.4) Komission ehdotus asetukseksi (edellä mainittu) antaa mahdollisuuden jatkaa neuvotteluja lasten tapaamisoikeutta koskevasta Ranskan aloitteesta (vrt. kohta 3.2.1)

Rikosoikeudelliset asiat

Tavoite: *Varmistaa, että rikollisilla ei ole missään suojapaikkaa*

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutusaikataulu	Tilanne
Luovuttamista koskevien vuoden 1995 ja 1996 EU:n yleissopimusten ratifiointi	Jäsenvaltiot	Huhtikuu 2001	Itävalta, Suomi, Alankomaat, Ruotsi, Kreikka, Saksa, Tanska, Espanja, Portugali ja Belgia ovat ratifioineet vuoden 1995 yleissopimuksen Suomi, Alankomaat, Portugali, Kreikka, Saksa, Tanska, Espanja, Itävalta ja Belgia ovat ratifioineet vuoden 1996 yleissopimuksen Ruotsi esitti heinäkuussa 2001 aloitteen neuvoston päätöksen tekemiseksi sen vahvistamisesta, mitkä yksinkertaistetusta menettelystä Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä rikoksen johdosta tapahtuvassa luovuttamisessa vuonna 1995 tehdyn yleissopimuksen ja Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta vuonna 1996 tehdyn yleissopimuksen määräyksistä ovat Schengenin säännösten kehittämistä Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan osallistumisesta Schengenin säännösten täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen tehdyn sopimuksen mukaisesti.
Selvitys muodollisten luovutusmenettelyjen poistamisesta tuomion täytäntöönpanoa pakoilevien, rikoksesta tuomittujen henkilöiden osalta	Neuvosto komission ehdotuksesta	Vuoden 2001 loppu	Komissio teki syyskuussa 2001 ehdotuksen neuvoston puitepäätökseksi eurooppalaisesta luovuttamismääräyksestä ja Euroopan unionin jäsenvaltioiden välisistä luovutusmenettelyistä
Nopeutetuista luovutusmenettelyistä säätäminen	Neuvosto komission ehdotuksesta	Vuoden 2001 loppu	Sisällytetty komission ehdotukseen (ks. ed. kohta) Ks. myös yhteisen ohjelman 8. toimenpide, joka koskee vastavuoroista tunnustamista rikosoikeudellisissa asioissa
Tarkastellaan kysymyksiä, jotka liittyvät luovuttamiseen, kun epäilty ei ole läsnä oikeuskäsittelyssä	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	Huhtikuu 2004	Sisällytetty komission ehdotukseen (ks. ed. kohta).

Tavoite: Varmistaa, että minkä tahansa jäsenvaltion tuomioistuimen päätökset ovat voimassa koko unionin alueella

Vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamista koskeva toimenpideohjelma ja yksityiskohtaiset säädökset	Neuvosto / komissio	Ohjelma hyväksytään vuoden 2000 loppuun mennessä	Komissio esitti heinäkuussa 2000 tiedonannon rikosasioita koskevien lopullisten päätösten vastavuoroisesta tunnustamisesta Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa toukokuussa 2001 Neuvoston ja komission yhteinen ohjelma hyväksyttiin marraskuussa 2000 Suurin osa tärkeimmistä prioriteeteista on tulostaulun muissa taulukoissa. Lisäksi ohjelman mukaan on tutkittava, mitä voidaan tehdä, jotta jäsenvaltiot eivät enää vetoaisi pakkokeinoja koskeviin varauksiin ja julistuksiin, jotka on tehty keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa vuonna 1959 tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen 5 artiklan nojalla, sekä tarkasteltava, miten voidaan tunnustaa päätökset, jotka on tehty rikoksen uhrien eduksi rikostuomioiden yhteydessä.
Ennen tuomiota annettujen määräysten vastavuoroinen tunnustaminen	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta		Ranska, Belgia ja Ruotsi tekivät helmikuussa 2001 varojen vallinnanrajoitusta ja todisteiden hukkaamiskieltoa koskevan aloitteen⁹ Komissio esittää joulukuussa 2001 ehdotuksen puitepäättökseksi ennen tuomiota annettujen määräysten vastavuoroisesta tunnustamisesta tietokonerikollisuutta koskevissa tutkimuksissa. Osa rikosoikeudellisten päätösten vastavuoroista tunnustamista koskevaa yhteistä ohjelmaa (ks. toimenpiteet 6 ja 7)
Selvitys syytetoimien siirtämistä ja tuomioiden täytäntöönpanoa koskevan rajatylittävän yhteistyön tehostamisesta	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	Huhtikuu 2004	Osa rikosoikeudellisten päätösten vastavuoroista tunnustamista koskevaa yhteistä ohjelmaa (ks. toimenpiteet 17, 18, 20 ja 21) Ranska, Ruotsi ja Yhdistynyt kuningaskunta ovat tehneet aloitteen vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta sakkorangaistuksiin tehtävästä puitepäättöksestä Saksa on esittänyt aloitteen Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 34 artiklan mukaisen yleissopimuksen tekemisestä Euroopan unionin jäsenvaltioiden välisestä yhteistyöstä tieliikennerekkomusten käsittelyssä sekä niihin liittyvien sakkorangaistusten täytäntöönpanossa
Selvitys rikosrekisterin tietojen vaihtamisen laajentamisesta ja virallistamisesta	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	Huhtikuu 2004	Osa rikosoikeudellisten päätösten vastavuoroista tunnustamista koskevaa yhteistä ohjelmaa (ks. toimenpiteet 3 ja 4)

⁹

Ks. myös taulukko kohdassa ”Erityistoimet rahanpesun torjumiseksi”.

3.3. Yhtenäistämisen jatkaminen yksityisoikeuden alalla

Oikeudellisen yhteistyön sujuvoittamiseksi ja oikeussuojan saatavuuden parantamiseksi on jatkettava oikeusjärjestelmien yhtenäistämistä ja parannettava niiden yhteensopivuutta.

Tavoite: Poistaa lakien ja menettelyjen eroavuuksista johtuvat esteet

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutusaikataulu	Tilanne
Uusi prosessioikeudellinen lainsäädäntö rajatylittäviä oikeustapauksia varten (mm. väliaikaiset toimenpiteet, todisteiden vastaanottaminen, aikarajat)	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	Huhtikuu 2004	Saksa esitti syyskuussa 2000 todisteiden vastaanottamista koskevan aloitteen. Prosessioikeudelliset kysymykset kuuluvat osaksi vastavuoroista tunnustamista koskevaan ohjelmaan Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa maaliskuussa 2001 Neuvosto hyväksyi aloitteen toukokuun lopussa 2001
Kokonaisselvitys yksityisoikeudellisten asioiden asianmukaisen käsittelyn esteistä ja miten ne voitaisiin poistaa	Neuvosto laatii selvityksen	Vuoden 2001 loppu	Komissio julkaisi heinäkuussa 2001 tiedonannon eurooppalaisesta sopimusoikeudesta tavoitteenaan käynnistää laaja keskustelu mahdollisuuksista ja keinoista eräiden yksityisoikeuden aineellisten säännösten yhdenmukaistamiseksi. Komissio toimittaa neuvostolle yhteenvedon 15. lokakuuta 2001 mennessä saaduista kommentteista. Komissio tekee asianmukaiset aloitteet kuulemismenettelyn tulosten perusteella.
Brysselin ja Luganon yleissopimusten viimeistely ¹⁰	Neuvosto komission ehdotuksesta	Huhtikuu 2001	Neuvosto antoi Brysselin yleissopimuksen korvaavan asetuksen joulukuussa 2000. Neuvosto teki toukokuun 2001 lopussa komission ehdotuksesta päätöksen neuvottelujen avaamisesta Haagin konferenssin puitteissa kansainvälisen sopimuksen tekemiseksi tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta siviili- ja kauppaoikeuden alalla. Diplomaattikokous pidettiin kesäkuussa 2001, neuvottelut jatkuvat. Komissio käynnisti julkisen kuulemisen Internetissä ja järjesti kuulemistilaisuuden lokakuussa 2001. Komissio laatii vuoden 2001 loppuun mennessä ehdotuksen suositukseksi neuvotteluohjeista yhteisön ja Lugano-maiden välillä tehtävää sopimusta varten.

¹⁰

Ks. myös taulukko kohdassa ”Oikeuden päätösten vastavuoroinen tunnustaminen”.

Säädöksen laatiminen sopimuksenulkoiisiin velvoitteisiin sovellettavasta laista (Rooma II)	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	Huhtikuu 2001	Komissio hoitaa tarvittavia valmistelutöitä .
Vuoden 1980 Rooman yleissopimuksen tarkistaminen tarvittaessa (Rooma I)	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	Huhtikuu 2001	Komissio julkaisee vuonna 2002 vihreän kirjan ja esittää tarvittaessa sen jälkeen asetusehdotuksen
Alustava selvitys avioeroon sovellettavaa lakia koskevan säädöksen laatimisesta	Neuvosto / komissio	Huhtikuu 2004	Neuvosto teki toukokuussa 2000 kyselyyn perustuvan vertailevan selvityksen kansallisista säädöksistä ja jäsenvaltioiden kannoista Komissio käynnisti täydentävän selvityksen vuonna 2001
Alustava selvitys aviovarallisuussuhteisiin liittyviä asioita ja perintöasioita koskevasta toimivallasta ja niihin sovellettavasta laista	Neuvosto / komissio	Huhtikuu 2004	Kysymys tuomioistuinten toimivallasta ja tuomioiden tunnustamisesta on osa vastavuoroista tunnustamista koskevaa ohjelmaa (ks. kohta 3.2.1)

4. RIKOLLISUUDEN TORJUNTA KOKO UNIONISSA

Tampereen prioriteetit ja strategia uudelle vuosituhannele

Unionin laajuisia toimia kaikkien rikollisuuden muotojen torjumiseksi, vakava järjestäytynyt ja valtioiden rajat ylittävä rikollisuus mukaan luettuna, pitäisi kehittää tasapainoisesti turvaten samalla yksilöiden sekä talouden toimijoiden vapaus ja lainmukaiset oikeudet.

Tässä yhteydessä kiinnitetään erityistä huomiota järjestäytyneen rikollisuuden ehkäisemistä ja valvontaa koskevaan "Euroopan unionin strategiaan uuden vuosituhanneen alussa". Tähän lukuun on sisällytetty joitakin mainitussa strategiassa suositeltuja toimia, jotka täydentävät Tampereen huippukokouksen päätelmiä.

4.1. Rikosten ehkäiseminen unionin tasolla

Kaikkien rikollisuuden muotojen, niin järjestäytyneen kuin muunkin rikollisuuden, tehokas torjuminen edellyttää laaja-alaisia ennaltaehkäiseviä toimia.

Rikosten ehkäisemistä koskeva näkökulma on sisällytettävä kaikkiin rikollisuuden vastaisiin EU:n ja jäsenvaltioiden toimiin ja ohjelmiin.

Kansallisten rikostenehkäisemisjärjestöjen yhteistyötä on vahvistettava ja sen painopistealueet on määritettävä.

Tavoite: Ehkäistä rikollisuutta vähentämällä tilaisuuksia siihen

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutusaikataulu	Tilanne
Yhteisten prioriteettien määrittäminen ja kehittäminen — poliittiset suuntaviivat — otettava huomioon uutta lainsäädäntöä laadittaessa; uuden lainsäädännön rikoksia ehkäisevän vaikutuksen arviointi Ehkäistään järjestäytyneen rikollisuuden tunkeutuminen laillisen talouden eri sektoreille	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot		Komissio esitti marraskuussa 2000 tiedonannon rikollisuuden ehkäisemisestä Euroopan unionissa. Tiedonannossa päätettiin järjestäytyneen rikollisuuden ehkäisemistä käsittelevän eurooppalaisen foorumin perustamisesta ja ehdotettiin uuden Hippokrates-ohjelman perustamista Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa Hippokrates-ohjelmasta huhtikuussa 2001 Neuvosto teki kesäkuussa 2001 päätöksen rikollisuuden ehkäisemistä koskevan kaksivuotisen ohjelman perustamisesta Joulukuussa 1998 annetun neuvoston päätöslauselman mukainen komission ja Europolin yhteinen raportti järjestäytyneen rikollisuuden ehkäisemistä koskevasta eurooppalaisesta strategiasta annettiin maaliskuussa 2001. Seuraavassa raportissa tarkastellaan myös rikollisuuden ehkäisemistä.

Rikollisuuden esiintymisen riskien arviointi ja analyysi (crime proofing)			Järjestäytyneen rikollisuuden ehkäisemistä käsittelevän eurooppalaisen foorumin ensimmäinen kokous pidettiin 17. ja 18. toukokuuta 2001 (ensimmäiset työryhmät: ihmiskauppa, luottokortit, liike-elämään vaikuttava rikollisuus, kulttuuriperintöön kuuluvien esineiden salakuljetus) Rikollisuuden esiintymisen riskien arviointi ja analyysi (crime proofing) Komissio tarkastelee rikollisuuden esiintymisen riskejä koskevan tutkimuksen tuloksia
Rikosten ehkäisemistä koskevan näkökulman sisällyttäminen rikollisuudenvastaisiin toimiin ja ohjelmiin koko EU:n ja jäsenvaltioiden tasolla – neuvoston poliittiset suuntaviivat	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot		

Tavoite: Vahvistaa jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä

Parhaiden toimintatapojen vaihto ja yhteistyö painopistealueilla rikosten ehkäisemisestä vastaavien kansallisten viranomaisten välillä, mahdollisesti perustamalla yhteisön rahoittama ohjelma mm. nuoriso-, kaupunki- ja huumausainerikollisuuden torjumiseksi	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot	2001	1) Ranska ja Ruotsi esittivät marraskuussa 2000 aloitteen rikollisuutta ehkäisevän verkoston perustamista koskevasta neuvoston päätöksestä Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa maaliskuussa 2001 Neuvosto hyväksyi aloitteen toukokuun lopussa 2001 Rikollisuutta ehkäisevän verkoston toiminta alkoi ja verkosto hyväksyi toimintasuunnitelmansa Verkoston ensimmäinen virallinen kokous pidettiin 9. ja 10. lokakuuta 2001 2) Komission tiedonantoon sisältyy ehdotus rahoitusvälineestä (Hippokrates-ohjelma, ks. ed. kohta) Hippokrates-ohjelman ensimmäinen toimintavuosi, joka käsittää Tampereella esitetyt prioriteetit (ks. edellä)
---	------------------------------------	------	---

4.2. Yhteistyön tehostaminen rikollisuuden vastaisessa toiminnassa

Todellisella oikeusalueella rikollisille ei saa antaa mahdollisuutta käyttää hyväkseen jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmien eroja.

Korkeatasoisen suojan antaminen kansalaisille edellyttää jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisilta nykyistä tiiviimpää yhteistyötä, jota on hyödynnettävä mahdollisimman laajasti tutkittaessa valtioiden rajat ylittävää rikollisuutta.

Amsterdamin sopimuksessa laajennettiin Europolin toimivaltuuksia ja tunnustettiin siten sen keskeinen asema järjestäytyneen rikollisuuden ehkäisemiseen ja torjumiseen tähtäävässä eurooppalaisessa yhteistyössä.

Tavoite: Koordinoida ja tarvittaessa keskittää oikeusmenettelyjä

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutusaikataulu	Tilanne
Yhteisten tutkintaryhmien perustaminen ensimmäisenä askeleena huumausaine- ja ihmiskaupan sekä terrorismin torjumiseksi – valtioiden rajat ylittävää rikollisuutta tutkittaessa		Viipymättä	Neuvosto hyväksyi toukokuussa 2000 keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan yleissopimuksen, jonka 13 artiklassa määrätään yhteisten tutkintaryhmien perustamisesta Neuvosto pääsi poliittiseen yhteisymmärrykseen yleissopimuksen ensimmäisistä artikloista, joiden mukaan Eurojust voi vaatia yhteisten tutkintaryhmien perustamista. Puheenjohtajamaa Portugali teki maaliskuussa 2000 aloitteen yleissopimuksen 13 artiklan soveltamisesta jo ennen sopimuksen voimaantuloa Belgia, Ranska, Espanja ja Yhdistynyt kuningaskunta tekivät syyskuussa 2001 aloitteen yhteisiä tutkintaryhmiä koskevan puitepäätöksen antamiseksi.
Perustetaan kansallisista syyttäjäistä, tuomareista tai poliiseista koostuva yksikkö – Eurojust	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	Vuoden 2001 loppu	Neuvosto teki joulukuussa 2000 päätöksen väliaikaisen yksikön perustamisesta tammikuussa 2001 (Ranskan aloitteen pohjalta). Yksikkö aloitti toimintansa maaliskuussa 2001. Yksikön lopullisesta muodosta on keskusteltu alustavasti jäsenvaltioiden (Ranska, Portugali, Ruotsi, Belgia ja Saksa) aloitteiden pohjalta. Komissio esitti asiasta tiedonannon marraskuussa 2000. Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa toukokuussa 2001 Asian käsittely eteni neuvostossa syyskuussa 2001 ja lopullinen päätös on määrä hyväksyä vuoden 2001 lopussa
Toteutetaan Euroopan oikeudellinen verkosto ja kehitetään sitä edelleen	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	Huhtikuu 2001	Televiestintäverkkoa koskeva pilottihanke käynnistettiin elokuussa 2001

Toimivaltaristiriitojen ehkäisemiseksi tutkitaan mahdollisuutta kerätä tietoja siitä, käsitelläänkö eri jäsenvaltioiden tuomioistuimissa samoihin rikoksiin liittyviä asioita	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	Huhtikuu 2004	Osa rikosoikeudellisten päätösten vastavuoroista tunnustamista koskevaa yhteistä ohjelmaa (ks. toimenpide 12) Komissio esittää vuoden 2001 loppuun mennessä tiedonannon toimivallan määräytymisperusteista rikosoikeudellisissa asioissa
---	--	---------------	--

Tavoite: Antaa mahdollisimman tehokasta keskinäistä oikeusapua

Keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan yleissopimuksen hyväksyminen, ratifiointi ja täytäntöönpano	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot	Huhtikuu 2001	Neuvosto hyväksyi yleissopimuksen toukokuussa 2000 Jäsenvaltioiden oli määrä ottaa sopimuksen mukaiset menettelyt käyttöön tammikuuhun 2001 mennessä ¹¹ Neuvosto pääsi pöytäkirjasta periaatesopimukseen toukokuun lopussa 2001
Pohditaan järjestelyjä, jotka mahdollistaisivat sen, että jäsenvaltion viranomaiset toimivat toisen jäsenvaltion alueella	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	Huhtikuu 2001	Kuuntelua ja yhteisiä tutkintaryhmiä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä määrätään 29. toukokuuta 2000 tehdyssä yleissopimuksessa
Selvitys yhdenmukaisten tietosuojasääntöjen laatimisesta	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	Huhtikuu 2001	Neuvosto teki lokakuussa 2000 päätöksen yhteisen sihteeristön perustamisesta tietosuojan valvontaviranomaisia (Europol, SID, SIS) varten Päätös yhteisestä sihteeristöstä (tuli voimaan 1. syyskuuta 2001) Puheenjohtajamaa Ranskan aloitteeseen perustuva päätöslauselmaehdotus (perustuu aiempaan Portugalin ehdotukseen) Ruotsi teki kesäkuussa 2001 aloitteen säännöistä, jotka koskevat Europolin toimesta tapahtuvaa henkilötietojen välittämistä kolmansille valtioille ja kolmansille elimille, 12 päivänä maaliskuuta 1999 annetun neuvoston säädöksen muuttamisesta

¹¹

Ks. myös taulukko kohdassa ”Oikeuden päätösten vastavuoroinen tunnustaminen”.

Tavoite: Suojella rikoksen uhrien oikeuksia ja tukea heitä

Vähimmäisvaatimusten laatiminen	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	Huhtikuu 2001	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa joulukuussa 2000 Neuvosto teki maaliskuussa 2001 puitepäätöksen rikoksen uhrien asemasta rikosoikeudenkäynneissä (Portugalin aloite) - (ks. kohta 3.1) Yhteisen toimenpideohjelman tarkoituksena on ottaa käyttöön rikosoikeudellisten päätösten vastavuoroisen tunnustamisen periaate ja sisällyttää ohjelman muuttujiin mm. menettelyt uhrien oikeuksien suojaamiseksi
---------------------------------	--	---------------	---

Tavoite: Kehittää operatiivista poliisiyhteistyötä ja lainvalvontakoulutusta EU:n tasolla

Euroopan johtavien poliisiviranomaisten toimintaryhmän perustaminen	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	2001	EU:n johtavien poliisiviranomaisten työryhmä perustettiin lokakuussa 2000. Ryhmä kokoontuu ainakin kerran puheenjohtajakaudessa. Lokakuun 2001 kokouksessa tarkasteltiin työryhmän toiminnan tehostamista. .
Yhteensopivien rikostiedustelujärjestelmien perustaminen jäsenmaissa	Tarvitaan neuvoston päätös		
Euroopan poliisiakatemia perustaminen – aluksi nykyisten kansallisten oppilaitosten välisenä verkostona – myös hakijamaat voisivat osallistua	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	2001	Neuvosto teki joulukuussa 2000 päätöksen Euroopan poliisiakatemia Cepolin perustamisesta (Portugalin aloitteesta). Akatemia on toiminut tammikuun 1. päivästä 2001 jäsenvaltioiden poliisiopistojen verkostona. Ranska, Saksa ja Espanja ovat käynnistäneet vuonna 2001 yhteisiä koulutusaloitteita, joiden avulla kehitellään Cepolin lopullista toimintamuotoa. Cepolin toimintaa kehitetään edelleen.

Tavoite: Tehostaa tulliyhteistyötä rikostentorjunnan alalla ja tietotekniikan hyödyntämisessä

Tullitietojärjestelmää (SID) koskevan yleissopimuksen ja Napoli II -yleissopimuksen täytäntöönpano	Jäsenvaltiot	Käynnissä	Napoli II -yleissopimuksen ovat ratifioineet Kreikka, Espanja, Ranska, Ruotsi ja Alankomaat. Neljä jälkimmäistä ovat sopineet yleissopimuksen soveltamisesta keskenään. Puheenjohtajamaa Ranska laatii ohjeet yleissopimuksen täytäntöönpanosta. SID-yleissopimuksen (kolmas pilari) ovat ratifioineet Tanska, Kreikka, Italia, Saksa, Portugali, Ranska, Espanja, Ruotsi, Suomi ja Yhdistynyt kuningaskunta. Pöytäkirjan yleissopimuksen väliaikaisesta voimaantulosta ovat ratifioineet näistä kaikki paitsi Italia ja Portugali. Pöytäkirjaa sovelletaan marraskuusta 2000 lähtien niiden jäsenvaltioiden välillä, jotka ovat ratifioineet sen.
Tehostetaan lainvalvontayhteistyötä salakuljetusta vastaan			Italia teki maaliskuussa 2000 salakuljetusta koskevan aloitteen

Tavoite: Vaalia järjestäytyneen rikollisuuden vastaista kansainvälistä yhteistyötä

Järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen ja sen lisäpöytäkirjojen hyväksyminen ja ratifiointi	Neuvosto / jäsenvaltiot / komissio	Allekirjoitetaan vuoden 2000 lopussa	Järjestäytyneen rikollisuuden vastainen YK:n yleissopimus ja ihmiskauppaa sekä maahanmuuttajien salakuljetusta koskevat pöytäkirjat allekirjoitettiin ja avattiin ratifiointia varten joulukuussa 2000; asiakirjat on määrä ratifioida pikaisesti Ampuma-aseita koskevaa pöytäkirjaa koskevat neuvottelut saatiin päätökseen helmikuussa 2001 ja avattiin allekirjoitusta varten kesäkuussa 2001. Komissio teki heinäkuussa 2001 ehdotuksen neuvoston päätökseksi Yhdistyneiden kansakuntien ampuma-aseita koskevan lisäpöytäkirjan allekirjoittamisesta Komissio tekee vuoden 2001 loppuun mennessä ehdotuksen yleissopimuksen ja kolmen pöytäkirjan ratifioimisesta Lahjontaa koskeva YK:n yleissopimus Neuvosto / jäsenvaltiot / komissio Unioni osallistuu Yhdistyneiden kansakuntien valmistelutyöhön (ks. kohta 8)
Lahjontaa koskeva YK:n yleissopimus	Neuvosto / jäsenvaltiot / komissio		

Tavoite: Vahvistaa Europolin asemaa rikollisuuden torjuntaa ja ehkäisemistä koskevan eurooppalaisen yhteistyön toteuttajana antamalla sille tarvittavaa tukea ja resursseja

Laajennetaan Europolin toimivaltaa kaikkeen rahanpesuun riippumatta siitä, minkä tyyppisestä rikoksesta pestyt varat ovat peräisin	Neuvosto jäsenvaltion aloitteesta		Neuvosto antoi marraskuussa 2000 säädöksen Europolin toimivaltuuksien laajentamisesta rahanpesun torjuntaan (Portugalin aloite)
Selvitys vireillä olevia asioita koskevan tietokannan perustamisesta	Europol / neuvosto		Europol tarkastelee jäsenvaltioiden kanssa mahdollisuuksia perustaa atk-järjestelmä.
Valtuutetaan Europol valmistelemaan jäsenvaltioiden viranomaisten tutkimuksia tietyillä aloilla, ml. yhteisten tutkintaryhmien operatiiviset toimet	Tarvitaan neuvoston päätös	Huhtikuu 2004 Eräiden alojen osalta välittömästi	Neuvosto hyväksyi marraskuussa 2000 ehdotuksen suositukseksi Europolin avusta yhteisille tutkintaryhmille Belgia tekee aloitteen, jonka tarkoituksena on tehdä suosituksesta sitova säädös.
Säädetään toimenpiteistä, joiden mukaan Europol voisi pyytää jäsenvaltioiden viranomaisia suorittamaan tai koordinoimaan tutkimuksia tietyissä tapauksissa sekä kehittää erityisosaamista, jonka se voisi asettaa jäsenvaltioiden käyttöön niiden tukemiseksi järjestäytyneeseen rikollisuuteen liittyvien tapausten tutkinnassa	Neuvosto jäsenvaltion aloitteesta	Huhtikuu 2004	Neuvosto antoi syyskuussa 2000 suosituksen, jonka mukaan jäsenvaltioiden on harkittava suostumista Europolin pyyntöihin johtaa tai koordinoida eräitä tapauksia koskevia tutkimuksia Belgia tekee aloitteen, jonka tarkoituksena on tehdä suosituksesta sitova säädös.
Pohditaan, onko Europol-yleissopimusta tarvetta tarkistaa – - demokraattisen valvonnan ja tuomioistuINVALVONNAN osalta – - uusien toimivaltuuksien osalta	Neuvosto / komissio		Komissio esittää vuoden 2001 loppuun mennessä tiedonannon demokraattisesta valvonnasta ja tuomioistuINVALVONNASTA sekä tarvittaessa ehdotuksen neuvoston päätökseksi Europol-sopimuksen muuttamisesta (ks. edellä) . TuomioistuINVALVONTAA tarkastellaan Eurojustin perustamisen yhteydessä. Puheenjohtajamaa Ruotsi ja puheenjohtajamaa Belgia tekivät kesäkuussa 2001 virallisen aloitteen Europolin toimivaltuuksien laajentamisesta kaikkiin Europol-sopimuksen liitteessä mainittuihin järjestäytyneen rikollisuuden muotoihin. Neuvosto pääsi asiasta periaatesopimukseen syyskuussa 2001.

4.3. Eräiden rikollisuuden muotojen torjuminen

Kansallisen rikoslainsäädännön osalta pyrkimyksissä sopia yhteisistä määritelmistä, kriminalisoinnista ja seuraamuksista olisi keskityttävä ensimmäisessä vaiheessa vain muutamiin erityisen tärkeisiin aloihin. On tehtävä sopimukset yhteisistä määritelmistä, kriminalisoinnista ja seuraamuksista vakavan järjestäytyneen rikollisuuden ja valtioiden rajat ylittävän rikollisuuden torjumiseksi, jotta voidaan turvata yksilöiden ja talouden toimijoiden vapaus ja lainmukaiset oikeudet.

Tavoite: Hyväksyä koko EU:n kattava yhteinen lähestymistapa rajat ylittävään rikollisuuteen

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutusaikataulu	Tilanne
Kriminalisoidaan ihmiskauppa ja lasten seksuaalinen hyväksikäyttö ¹² kiinnittäen erityistä huomiota Internetissä välitettävään lapsipornografiaan ¹³	Neuvosto komission ehdotuksesta	Huhtikuu 2001	Komissio esitti joulukuussa 2000 ehdotukset puitepäätöksiksi ihmiskaupan torjumisesta ja lasten seksuaalisen hyväksikäytön sekä lapsipornografian torjumisesta – Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa kesäkuussa 2001 – Neuvosto teki syyskuussa 2001 periaatesopimuksen, joka koskee puitepäätöstä ihmiskaupan torjumisesta. – Ehdotus puitepäätökseksi lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja lapsipornografian torjumisesta on käsiteltävänä neuvostossa Rikollisverkostojen tunnistamisen ja hajottamisen yhteydessä (ks. kohta 2.4) komissio esittää ehdotuksen direktiiviksi lyhytaikaista oleskelua varten myönnettävästä oleskeluluvasta ihmiskaupan uhreille ja laitonta maahanmuuttoa tukeville henkilöille, jotka tekevät yhteistyötä viranomaisten kanssa salakuljettajia ja välittäjiä vastaan.
Huumekauppaa koskevat yhteiset määritelmät, kriminalisointi ja seuraamukset ^{14,15}	Neuvosto komission ehdotuksesta	Huhtikuu 2001	Komissio sai maaliskuussa 2001 valmiiksi selvityksen huumekaupan torjumiseen liittyvistä EU:n jäsenvaltioiden säännöksistä ja määräyksistä Komissio esitti kesäkuussa 2001 ehdotuksen puitepäätökseksi huumekauppaan liittyvän rikollisen toiminnan tunnusmerkistöä ja seuraamuksia koskevien vähimmäissääntöjen vahvistamisesta
Lahjontaa koskevat yhteiset määritelmät, kriminalisointi ja	Neuvosto komission	Huhtikuu 2001	Komissio esittää vuoden 2001 jälkipuoliskolla tiedonannon ja puitepäätösehdotuksen,

¹² Ks. myös taulukko kohdassa ”Maahanmuuttovirtojen hallinta”.

¹³ Ks. myös taulukko kohdassa ”Oikeuden päätösten vastavuoroinen tunnustaminen”.

¹⁴ Ks. myös taulukko kohdassa ”Yhteistyö huumevirtojen hallinnassa”.

¹⁵ Ks. myös taulukko kohdassa ”Oikeuden päätösten vastavuoroinen tunnustaminen”.

seuraamukset	ehdotuksesta		jotka koskevat lahjontaa yksityissektorilla.
Ympäristörikoksia koskevat yhteiset määritelmät, kriminalisointi ja seuraamukset	Neuvosto	Huhtikuu 2001	Tanska esitti aloitteen puitepäättökseksi tammikuussa 2000. Neuvosto ilmaisi syyskuussa 2000 hyväksyntänsä EU:n yhteisen säännösten laatimiselle. Huomattava määrä keskeistä yhteisölainsäädäntöä on jo tullut voimaan Komissio esitti maaliskuussa 2001 ympäristönsuojelua rikosoikeudellisin keinoin koskevan direktiiviehdotuksen, jota voitaisiin täydentää puitepäättöksellä.
Ehdotus yhteisistä perusteista huliganismin kriminalisoimiseksi	Neuvosto jäsenvaltion aloitteesta		Oisin-ohjelmasta on rahoitettu hanketta, jossa arvioidaan eri tahojen yhteistyötä Euro 2000 -kisojen aikana. Puheenjohtajavaltio Belgia teki ehdotuksen päätökseksi turvallisuudesta kansainvälisten jalkapallo-ottelujen aikana.
Rasismia ja muukalaisvihaa koskevat yhteiset määritelmät, kriminalisointi ja seuraamukset	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	Huhtikuu 2004	Toinen kertomus 15. heinäkuuta 1996 hyväksytyn yhteisen toiminnan toteuttamisesta oli määrä antaa vuoden 2000 lopussa. Se esitettäneen vuoden 2001 aikana ¹⁶ Komissio esittää marraskuussa 2001 ehdotuksen rasismia ja muukalaisvihaa koskevaksi neuvoston puitepäättökseksi.
Yhteiset määritelmät tietoverkkorikollisuuden ehkäisemiseksi ja torjumiseksi sekä yhteiset perusteet huipputeknologiaa hyödyntävän rikollisuuden kriminalisoimiseksi ja seuraamuksiksi	Neuvosto komission ehdotuksesta	Huhtikuu 2001	Komissio esitti tammikuussa 2001 tiedonannon "Turvallisempaan tietoyhteiskuntaan tietojärjestelmien turvallisuutta parantamalla ja tietokonerikollisuutta ehkäisemällä" - Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa syyskuussa 2001 Tietokonerikollisuuden torjuntaa käsittelevän eurooppalaisen foorumin perustamista valmistellaan. Foorumin ensimmäinen täysistunto pidetään marraskuun lopussa 2001. Komissio tekee marraskuussa 2001 ehdotuksen tietojärjestelmiin kohdistuvia vakavia hyökkäyksiä koskevaksi puitepäättökseksi.

¹⁶

Ks. myös taulukko kohdassa ”Kolmansien maiden kansalaisten oikeudenmukainen kohtelu”.

Tavoite: Hyväksyä koko EU:n kattava yhteinen lähestymistapa rajat ylittävään rikollisuuteen

Kriminalisoidaan muihin maksuvälineisiin kuin käteisrahaan liittyvät petokset	Neuvosto komission ehdotuksesta	Huhtikuu 2001	Neuvosto pääsi asiasta periaatesopimukseen toukokuussa 2000 Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa heinäkuussa 2000 Neuvosto antoi säädöksen toukokuun lopussa 2001 Komissio esitti helmikuussa 2001 toimintasuunnitelman ennaltaehkäisevistä toimista ja jatkaa toimintaa yhteistyössä eri tahojen kanssa rikollisuuden ehkäisemistä käsittelevässä eurooppalaisessa foorumissa
Euron väärentämistä koskevat yhteiset määritelmät, kriminalisointi ja seuraamukset	Neuvosto / komissio / jäsenvaltiot	Huhtikuu 2001	– Neuvosto teki toukokuussa 2000 puitepäättöksen euron väärentämisen rikosoikeudellisista seuraamuksista Ruotsi teki aloitteen puitepäättökseksi toukokuussa 2000 tehdyn puitepäättöksen muuttamisesta Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa lokakuussa 2001 Neuvosto antaa säädöksen vuoden 2001 loppuun mennessä – Neuvosto antoi kesäkuussa 2001 asetukset, joissa määriteltiin tarvittavat toimenpiteet euron suojaamiseksi rahanväärennykseltä – Neuvosto pääsi toukokuussa 2001 periaatesopimukseen Ranskan aloitteesta päätökseksi euron suojaamisesta rahanväärennykseltä Neuvosto antaa säädöksen vuoden 2001 loppuun mennessä
Kriminalisoidaan julkisiin tarjouskilpailuihin liittyvät petokset	Neuvosto jäsenvaltion aloitteesta	Huhtikuu 2001	Saksa esitti aloitteen maaliskuussa 1999.
Lujitetaan yhteisön taloudellisten etujen suojaamista koskevaa oikeudellista kehystä	Neuvosto ja Euroopan parlamentti komission ehdotuksesta		Komissio esitti kesäkuussa 2000 tiedonannon kokonaisvaltaisesta petostentorjuntastrategiasta Toimintasuunnitelma vuosiksi 2001-2003 esitettiin toukokuussa 2001 Komissio teki toukokuussa 2001 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi yhteisöjen taloudellisten etujen rikosoikeudellisesta suojaamisesta. Komissio julkaisee vuoden 2001 loppuun mennessä vihreän kirjan yhteisöjen taloudellisten etujen rikosoikeudellisesta suojaamisesta ja Euroopan syyttäväviranomaisen perustamisesta . Komissio esittää vuoden 2001 loppuun mennessä ehdotuksen asetukseksi yhteistyömekanismista yhteisöjen taloudellisia etuja vahingoittavan rikollisen toiminnan torjumiseksi (mm. alv:n ja rahanpesun alalla).

Terrorismiin liittyvien rikosten yhteiset määritelmät, kriminalisointi ja seuraamukset ¹⁷	Neuvosto komission ehdotuksesta		Komissio teki syyskuussa 2001 ehdotuksen neuvoston puitepäättökseksi terrorismista (ks. myös ehdotus neuvoston puitepäättökseksi eurooppalaisesta luovuttamismääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovutusmenettelyistä) Euroopan parlamentti antaa lausuntonsa marraskuussa 2001 Euroopan parlamentti antoi syyskuussa 2001 valiokunta-aloitteisen mietinnön unionin asemasta terrorismin torjunnassa
Veropetosten yhteiset määritelmät, kriminalisointi ja seuraamukset	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta		

¹⁷

Ks. myös taulukko kohdassa ”Oikeuden päätösten vastavuoroinen tunnustaminen”.

4.4. Erityistoimet rahanpesun torjumiseksi

Rahanpesu on keskeisellä sijalla järjestäytyneessä rikollisuudessa. Se on kitkettävä kaikkialta, missä sitä esiintyy. Siksi on ryhdyttävä konkreettisiin toimiin, jotta rikoksen tuottama hyöty voidaan jäljittää, jäädyttää, takavarikoida ja tuomita menetetyksi.

Tavoite: Riistää rikollisilta rikoksen tuottama hyöty

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutusaikataulu	Tilanne
Talousrikoksia (puitepäättös) ja rahanpesua koskeva yleissopimus	Neuvosto Ranskan aloitteesta		Neuvosto teki kesäkuussa 2001 (Ranskan aloitteesta) puitepäättöksen rahanpesusta Laajennettu neuvosto (Ecofin/YOS) hyväksyi lokakuussa 2001 pöytäkirjan keskinäisestä oikeusavusta 29 päivänä toukokuuta 2000 tehtyyn yleissopimukseen järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan alalla
Konkreettiset toimet, joiden avulla rikoksen tuottama hyöty voidaan jäljittää, jäädyttää, takavarikoida ja tuomita menetetyksi			Ranska, Belgia ja Ruotsi tekivät helmikuussa 2001 varojen vallinnanrajoitusta ja todisteiden hukkaamiskieltoa koskevan aloitteen Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa syyskuussa 2001 Neuvosto antaa säädöksen vuoden 2001 loppuun mennessä

Tavoite: Lisätä tietämystä ja valmiutta torjua rahanpesuun liittyvää toimintaa

Pannaan kokonaisuudessaan täytäntöön rahanpesua koskevan direktiivin säännökset ja vuoden 1990 Strasbourgin yleissopimuksen määräykset sekä rahanpesunvastaisen toimintaryhmän suositukset myös kaikilla jäsenvaltioihin riippuvuussuhteessa olevilla alueilla (Ks. myös rikosoikeudellisten päätösten vastavuoroista tunnustamista koskevan yhteisen toimintaohjelman 19. toimenpiteen ensimmäinen osa)	Jäsenvaltiot		Luxemburg ei ole vielä ratifioinut vuoden 1990 yleissopimusta Laajennettu neuvosto (ECOFIN/YOS) antoi asiasta päätelmät lokakuussa 2000
--	--------------	--	--

Hyväksytään ehdotus rahanpesusta annetun direktiivin tarkistamisesta	Neuvosto ja parlamentti	Mahdollisimman pian	Neuvosto hyväksyi yhteisen kannan marraskuussa 2000 Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa asian toisessa käsittelyssä huhtikuussa 2001 Euroopan parlamentti antaa lausuntonsa (sovittelumenettelyn jälkeen) marraskuussa 2001 Neuvosto antaa säädöksen vuoden 2001 loppuun mennessä
Nopeutetaan nykyisten rahanpesun selvittelykeskusten välistä tiedonvaihtoa ja annetaan oikeusviranomaisille ja rahanpesun selvittelykeskuksille oikeus saada tietoja riippumatta pankki- ja liikesalaisuutta koskevista säännöksistä	Neuvosto Suomen aloitteesta Neuvosto / komissio /jäsenvaltiot		Neuvosto teki lokakuussa 2000 Suomen aloitteeseen perustuvan päätöksen Laajennetun neuvoston (Ecofin/YOS) lokakuussa 2001 antamissa päätelmissä kehoitetaan jäsenvaltioita vahvistamaan nykyistä järjestelmää ja tarkastelemaan mahdollisuutta laatia automaattinen tietojenkäsittelyjärjestelmä tietojen vaihtamiseksi ja pyydetään komissiota tutkimaan yhteisön mahdollisuuksia rahoittaa tällainen atk-järjestelmä.
Kehitetään yhteisiä normeja sen estämiseksi, että yhtiöitä, joiden kotipaikka sijaitsee unionin lainkäyttövaltaan kuulumattomalla alueella, käytetään hyväksi rikoksen tuottaman hyödyn kätkemisessä ja rahanpesussa	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot		
Laaditaan selvitys, josta käyvät ilmi kansainvälistä yhteistyötä haittaavat jäsenvaltioiden pankki-, rahoitus- ja yhtiöoikeuden säännökset	Komissio		Laajennetun neuvoston (ECOFIN/YOS) lokakuussa 2000 antamissa päätelmissä kehoitettiin komissiota laatimaan asiasta selvitys. Laajennettu neuvosto (YOS/Ecofin) esitti kertomuksensa 16. lokakuuta 2001.
Ehkäistään käteismaksujen liian laaja käyttö ja tutkitaan kasinoiden ja muiden uhkapelipaikkojen roolia	Komissio käynnistää tutkimuksen	Joulukuu 2003	
Varmistetaan sähköisten rahansiirtojen seurattavuus	Neuvosto / komissio	Joulukuu 2001	
Laajennetaan Europolin toimivaltaa kaikkien rahanpesuun ¹⁸ riippumatta siitä,	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta		Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa marraskuussa 2000 Neuvosto teki marraskuussa 2000 (Portugalin aloitteeseen perustuvan) päätöksen Europolin toimivallan laajentamisesta kaikkien rahanpesuun

minkä tyyppisestä rikoksesta pesty varat ovat peräisin			
Kehitetään rahanpesun vastaisia normeja yhteistyössä verokeitaiden kanssa Tuetaan verokeitaisiin kohdistuvia kansainvälisiä toimia	Neuvosto / komissio /jäsenvaltiot		Laajennetun neuvoston (ECOFIN/YOS) lokakuussa 2000 antamien päätelmien mukaan rahanpesunvastaisen toimintaryhmän päättämät vastatoimet toteutetaan yhteisesti ja viipymättä. Laajennetun neuvoston (Ecofin/YOS) lokakuussa 2001 antamat päätelmät koskevat rahanpesun vastaisen toimintaryhmän päättämien vastatoimien välitöntä ja yhtäkaista toteuttamista Eurooppa-neuvoston 21. syyskuuta 2001 pidetyn ylimääräisen kokouksen päätelmien mukaisesti
Laaditaan mallisopimus verokeitaiden kanssa käytäviä neuvotteluja varten		Joulukuu 2001	Laajennetun neuvoston (ECOFIN/YOS) lokakuussa 2000 antamien päätelmien mukaan pitkän aikavälin tavoitteena on tehdä sopimukset verokeidasmaiden ja -alueiden kanssa
Tutkitaan mahdollisuuksia – yhtenäistää ja vahvistaa rajatylittävän käteisraha- liikenteen seurantaa koskevia jäsenvaltioiden säännöksiä – parantaa jäsenvaltioiden mahdollisuuksia säätää tällaista lainsäädäntöä – järjestää jäsenvaltioiden välistä tietojenvaihtoa	Komissio	Heinäkuu 2001	Laajennetun neuvoston (ECOFIN/YOS) lokakuussa 2000 antamien päätelmien mukaan komissio tutkii yhteisön välineen käyttökelpoisuutta Komissio esitti alustavan raportin rajatylittävän käteisrahalikenteen seurannasta laajennetun neuvoston (Ecofin/YOS) kokouksessa lokakuussa 2001. Komissiota on pyydetty esittämään lopullinen raportti vuoden 2001 loppuun mennessä.

5. UNIONIN SISÄ- JA ULKORAJOIHIIN SEKÄ VIISUMIPOLITIikkaAN LIITTYVÄT KYSYMYKSET, EY:N PERUSTAMISSOPIMUKSEN 62 ARTIKLAN SOVELTAMINEN JA SCHENGENIN SÄÄNNÖSTÖN SIIRTÄMINEN YHTEISÖN TOIMIVALTAAN

Tavoite: Kehittää edelleen yhteistä viisumipolitiikkaa

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutusaikataulu	Tilanne
Asetus kolmansista maista, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ulkorajoja ylittäessään , ja niistä kolmansista maista, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei koske	Komissio / neuvosto	Huhtikuu 2001	Neuvosto antoi maaliskuussa 2001 (komission ehdotuksesta) asetuksen, joka tuli voimaan 10. huhtikuuta 2001. Asetuksen 8 artiklan mukaisesti komissio antoi Romaniaa koskevan kertomuksensa. Hyväksyttiin neuvotteluohjeet takaisinottosopimusten tekemisestä Hongkongin ja Macaon kanssa (ks. kohta 2.4). Komissio teki lokakuussa 2001 ehdotuksen neuvoston asetukseksi luettelon vahvistamisesta kolmansista maista, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ulkorajoja ylittäessään, ja niistä kolmansista maista, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei koske, annetun asetuksen (EY) N:o 539/2001 muuttamisesta. Ehdotuksen tarkoituksena on soveltaa viisumivapautta Romanian kansalaisiin tammikuusta 2002 alkaen.
Viisumia myönnettäessä jäsenvaltioissa noudatettavat menettelyt ja edellytykset	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot	Huhtikuu 2003	Suomi esitti kesäkuussa 2000 aloitteen yhteisen konsuliohjeiston määräyksiä koskevista täytäntöönpanotoimista – Euroopan parlamentti antoi (hylkäävän) lausuntonsa maaliskuussa 2001 – Neuvosto päätti huhtikuussa 2001 yhteisen konsuliohjeiston määräyksiä koskevista täytäntöönpanotoimista Ranska teki aloitteen neuvoston päätösehdotukseksi viisumien myöntämisehdoista jäsenvaltioissa Belgia teki aloitteen yhteisen konsuliohjeiston VII osan ja liitteen 12 mukauttamisesta
Yhtenäistä viisumia koskevat säännöt	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot	Huhtikuu 2001	Näitä sääntöjä annettaessa otetaan huomioon Schengenin säännöstö ja henkilöiden liikkumista jäsenvaltioiden alueella koskeva ehdotus.
Yhtenäistä viisumin kaavaa koskevien teknisten määritelmien kehittäminen edelleen	Komissio / neuvosto	Lyhyen aikavälin toimenpiteet 2000-2002 – pitkän aikavälin toimenpiteet 2004	Komissio esitti lokakuussa 2001 ehdotuksen yhtenäisestä viisumin kaavasta annetun asetuksen (EY) N:o 1683/95 muuttamisesta Euroopan parlamentti antaa lausuntonsa helmikuussa 2002
Sellaisen lomakkeen yhtenäinen kaava, johon kiinnitetään viisumi, kun jäsenvaltio ei tunnusta matkustusasiakirjaa	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot	2001	Komissio teki maaliskuussa 2001 ehdotuksen, jonka mukaan jäsenvaltioiden on käytettävä yhtenäistä ja suojattua lomaketta. Euroopan parlamentti antaa lausuntonsa helmikuussa 2002

Ehdotus asetukseksi lentokentän kauttakulkuviusumista	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot	Huhtikuu 2001	Lentokentän kauttakulkusäännöt kuuluvat nykyisin yhteisen toiminnan ja Schengenin säännöstön piiriin.
Tiivistetään yhteistyötä kolmansissa maissa toimivien EU:n konsulaattien kesken	Jäsenvaltiot	Käynnissä	Ks. yhteisen konsuliohjeiston VIII kohta ja 4. maaliskuuta 1996 annettu suositus
Toimenpiteet, jotka koskevat liikkumista jäsenvaltioiden alueella	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot	Huhtikuu 2001	Puheenjohtajamaa Ranska teki heinäkuussa 2000 aloitteen liikkumisesta jäsenvaltioiden alueella pitkäaikaista oleskelua varten myönnetyn viisumin turvin Euroopan parlamentti antoi (hylkäävän) lausuntonsa tammikuussa 2001 Neuvosto hyväksyi aloitteen toukokuun lopussa 2001 Puheenjohtajamaa Portugali teki kesäkuussa 2000 aloitteen viisumipakosta vapautettujen maiden kansalaisten liikkumisesta jäsenvaltioiden alueella Euroopan parlamentti antoi (hylkäävän) lausuntonsa maaliskuussa 2001 Komissio esitti heinäkuussa 2001 ehdotuksen direktiiviksi edellytyksistä, joiden täyttyessä kolmansien maiden kansalaiset voivat matkustaa vapaasti jäsenvaltioiden alueella enintään kolmen kuukauden ajan, erityisen matkustusluvan käyttöön ottamisesta ja maahantulon edellytysten vahvistamisesta enintään kuuden kuukauden matkaa varten

Tavoite: Kehittää edelleen väärrien asiakirjojen tunnistamista koskevaa yhteistä politiikkaa

Asiakirjojen tekeminen turvallisemmiksi ottamalla käyttöön matkustusasiakirjoja ja oleskelulupia koskevat vähimmäisvaatimukset	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot	Huhtikuu 2001	Komissio esitti maaliskuussa 2001 ehdotuksen kolmansien maiden kansalaisille myönnettävän oleskeluluvan yhtenäisen kaavan siirtämisestä yhteisön toimivaltaan Neuvostossa kokoontuneet hallitusten edustajat antoivat lokakuussa 2000 päätöslauselman vähimmäisvaatimusten käyttöönottoamisesta EU:n jäsenvaltioiden matkustusasiakirjojen turvaamiseksi väärennöksiltä.
Helpotetaan väärrien asiakirjojen tunnistamista kehittämällä koulutusta ja välineistöä	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot	Käynnissä	Neuvosto antoi 29. Huhtikuuta 1999 suosituksen henkilöstömäärästä ja laitevarustuksesta Neuvosto teki maaliskuussa 2000 päätöksen tietojenvaihdon parantamisesta Alan koulutusta koskevaa ohjelmaa on rahoitettu maaliskuussa 1998 hyväksytystä Odysseus-ohjelmasta

Tavoite: Tehostaa unionin ulkorajoilla tehtäviä tarkastuksia

Tiivis yhteistyö jäsenvaltioiden rajavalvontaviranomaisten välillä, mm. vaihto-ohjelmat ja teknologiansiirto	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot	Huhtikuu 2001	Italia on esittänyt ehdotuksen toteutettavuustutkimuksen tekemiseksi yhteisistä toimista, joita yhteisrahoitetaan Odysseus-ohjelmasta . Puheenjohtajavaltio Belgia järjesti (Odysseus-ohjelman yhteisrahoitusmenettelyä hyödyntäen) lokakuussa 2001 unionin ulkorajoilla tehtäviä tarkastuksia koskevan yhteisen operaation yhteistyössä Europolin, jäsenvaltioiden ja ehdokasmaiden kanssa.
Yhteisen käsikirjan täytäntöönpanotoimien hyväksymismenettely	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot		Neuvosto teki marraskuussa 2000 (Ranskan aloitteesta) päätöksen yhteisen käsikirjan joidenkin osien luokituksen kumoamisesta Portugali teki aloitteen yhteisen käsikirjan määräyksiin liittyvistä täytäntöönpanotoimista Euroopan parlamentti antoi (hylkäävän) lausuntonsa maaliskuussa 2001 Neuvosto teki päätöksen huhtikuussa 2001
Otetaan hakijamaat nopeasti mukaan tähän yhteistyöhön	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot	Käynnissä	Asia etenee liittymisneuvottelujen myötä Asiaa käsiteltiin neuvoston kokouksen yhteydessä maaliskuussa 2001 pidetyssä EU:n ja ehdokasmaiden yhteisessä ministerikokouksessa

Tavoite: Schengenin säännösten kehittäminen ja siirtäminen yhteisön toimivaltaan

Siirretään Schengenin yleissopimuksen 2 artiklan 2 kohta yhteisön toimivaltaan	Neuvosto / komissio /jäsenvaltiot	2001	Komissio esittää ehdotuksen vuoden 2001 jälkipuoliskolla
SIS II -järjestelmän kehittäminen	Neuvosto / komissio /jäsenvaltiot	Vuoden 2001 jälkipuolisko	Komissio esittää vuoden 2001 loppuun mennessä tiedonannon toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmän (SIS II) kehittämisestä.

6. UNIONIN KANSALAIKUUS

Tavoite: *Helpottaa unionin kansalaisten oikeutta liikkua ja oleskella vapaasti unionin alueella*

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutusaikataulu	Tilanne
Direktiivi, jolla päivitetään ja tarkistetaan unionin kansalaisten maahantuloa, liikkumista ja oleskelua koskevia sääntöjä	Komissio/ neuvosto / Euroopan parlamentti	2001	Komissio esittää ehdotuksen vuoden 2001 alkupuoliskolla Komissio teki toukokuussa 2001 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella.
Asetus matkustusasiakirjojen turvaamiseksi väärennöksiltä	Komissio / neuvosto / Euroopan parlamentti	2001	Nizzan sopimuksen 18 artiklan 3 kohdan mukaisesti komissio ei voi ehdottaa säädöksen antamista. Jäsenvaltioiden huomio kiinnitetään siihen, että jäsenvaltioiden hallitusten edustajien 17. lokakuuta 2000 antama päätöslauselma passien ja muiden matkustusasiakirjojen turvaamiseksi väärennöksiltä on pantava täytäntöön.
Asetus EU:n kansalaisten ja heidän perheidensä yhdenmukaisesta oleskelulupakortista	Komissio / neuvosto / Euroopan parlamentti	2001	Komissio esittää ehdotuksen vuoden 2002 alussa
Asetus EU:n kansalaisista ja muista yhteisöoikeuden alaisista henkilöistä koostuvien koululaisryhmien liikkumisen ja jäsenvaltioiden välisen siirtymisen helpottamisesta	Komissio / neuvosto / Euroopan parlamentti	2001	Nizzan sopimuksen 18 artiklan 3 kohdan mukaisesti komissio ei tee uutta ehdotusta yhteisöoikeuden alaisista koululaisista ja kolmansien maiden erilaisissa asemassa olevista kansalaisista. Jäsenvaltioiden huomio kiinnitetään siihen, että 30. marraskuuta 1994 hyväksytty yhteinen toiminta on toteutettava.

Tavoite: *Tiedottaa unionin kansalaisuuteen kuuluvien oikeuksien toteutumisesta .*

Tiedonanto Euroopan parlamentin vaalien tuloksesta	Komissio	2000	Komissio antoi joulukuussa 2000 tiedonannon direktiivin 93/109/EY soveltamisesta Euroopan parlamentin vaaleissa kesäkuussa 1999 ("Toisessa jäsenvaltiossa asuvien Euroopan unionin kansalaisten äänioikeus ja vaalikelpoisuus Euroopan parlamentin vaaleissa")
Ensimmäinen raportti kunnallisvaaleista	Komissio	2001	Jäsenvaltioille on lähetetty kysely. Komissio esittää joulukuussa 2001 raportin kunnallisvaaleista laatimansa yhteenvedon perusteella.
Kolmas kertomus unionin kansalaisuudesta	Komissio	Vuoden 2000 loppuun mennessä	Komissio laati kolmannen raporttinsa syyskuussa 2001

7. YHTEISTYÖ HUUMEIDEN TORJUNNASSA

Euroopan unionin huumeiden vastaisen strategian prioriteetit

Huumausaineet ovat uhkana yhteisöjen ja yksilöiden turvallisuudelle, joten ongelma on pyrittävä ratkaisemaan kokonaisvaltaisella, monialaisella ja yhtenäisellä tavalla. Euroopan unionin huumausainestrategiasta kaudelle 2000-2004 tehdään Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksen (EMCDDA) ja Europolin avulla sekä väli- että loppuarviointi.

Tavoite: Toteuttaa Helsingin Eurooppa-neuvoston hyväksymä EU:n huumausainestrategia vuosiksi 2000-2004

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutusaikataulu	Tilanne
Kertomus Eurooppa-neuvostolle huumausaineiden torjuntaa koskevasta EU:n toimintasuunnitelmasta (2000-2004)		Kesäkuu 2000	Feiran Eurooppa-neuvosto hyväksyi kesäkuussa 2000 huumausaineiden torjuntaa koskevan Euroopan unionin toimintasuunnitelman (2000-2004) Komissio esitti kesäkuussa 2001 tiedonannon toimintasuunnitelman toteuttamisesta
Lujitetaan yhteistyötä Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksen ja Europolin kanssa erityisesti synteettisten huumeiden ja huumeiden esiasteiden alalla	Neuvosto / komissio /jäsenvaltiot		Komissio on esittänyt neuvostolle kertomukset gammahydroksivoihaposta (GHB) ja ketamiinista uusia synteettisiä huumeita koskevan yhteisen toiminnan puitteissa. Neuvosto hyväksyi päätelmät maaliskuussa 2001 komission kertomusten perusteella. Komissio antaa kertomuksen joulukuussa 2001 polymetyylimetakrylaattien riskianalyysin perusteella. Ruotsi on tehnyt aloitteet neuvoston päätösten tekemiseksi synteettisten huumeiden profiiliin määrittämisestä rikosteknisten analyysien avulla sekä huumenäytteiden toimittamisesta. – Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa toukokuussa 2001 – Neuvosto hyväksyi toukokuussa 2001 näytteiden toimittamista koskevan aloitteen
Kehitetään menetelmiä EU:n huumausainestrategian (2000-2004) arvioimiseksi	Neuvosto ja Euroopan parlamentti komission ehdotuksesta		Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskus kehittää vuoden 2001 aikana menetelmiä huumausaineiden torjunnan arvioimiseksi. EMCDDA:n hallintoneuvosto hyväksyi syyskuussa 2001 suuntaviivat viiden keskeisen epidemiologisen indikaattorin ottamiseksi käyttöön yhdenmukaisesti.

Huumekauppaa koskevat yhteiset määritelmät, kriminalisointi ja seuraamukset ¹⁹	Neuvosto komission ehdotuksesta	Huhtikuu 2001	Komissio esitti kesäkuussa 2001 ehdotuksen puitepäätökseksi huumekauppaan liittyvän rikollisen toiminnan tunnusmerkistöä ja seuraamuksia koskevien vähimmäissääntöjen vahvistamisesta – Euroopan parlamentti antaa lausuntonsa helmikuussa 2002
Rahoitusväline huumekaupan torjumiseen	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta		Komissio liittää aikanaan huumekaupan torjuntaan käytetyt määrärahat VI osaston mukaisen tulevan puiteohjelman rahoitukseen.

¹⁹

Ks. myös taulukko kohdassa ”Eräiden rikollisuuden muotojen torjuminen”.

8. ULKOISEN TOIMINNAN VAHVISTAMINEN

Tampereen ja Feiran Eurooppa-neuvoston prioriteetit

Vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen luomiseksi on käytettävä tehokkaasti ja yhdenmukaisesti kaikkea Euroopan unionilla erityisesti ulkosuhteiden alalla käytettävissä olevaa toimivaltaa ja välineitä. Oikeus- ja sisäasiakysymykset on otettava huomioon muiden unionin politiikkojen ja toimien määrittelyssä ja täytäntöönpanossa.

Tavoite: Kaikkia unionilla erityisesti ulkosuhteiden alalla olevia toimivaltuuksia ja välineitä on käytettävä tehokkaasti ja yhdenmukaisesti. Oikeus- ja sisäasiakysymykset on otettava huomioon muiden unionin politiikkojen ja toimien määrittelyssä ja täytäntöönpanossa

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutusaikataulu	Tilanne
Laajentuminen: varmistetaan, että oikeus- ja sisäasiat otetaan johdonmukaisesti huomioon laajentumisprosessissa			Ehdokasmaiden edustajat keskustelivat 15. ja 16. maaliskuuta 2001 neuvostossa järjestäytyneen rikollisuuden torjunnasta sekä turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikasta. Ehdokasmaiden edustajien kanssa käytiin avoin keskustelu ihmiskaupasta syyskuussa 2001. Jäsenvaltiot ja ehdokasmaat hyväksyivät syyskuussa 2001 12 sitoumusta ihmiskaupan torjumiseksi. Oikeus- ja sisäasioita koskevasta 24 luvusta käydään parhaillaan neuvotteluja. Yhteisö tukee edelleen ehdokasmaita oikeus- ja sisäasioiden järjestämisessä Phare-ohjelman ja kumppanuussopimusten avulla sekä antamalla niille mahdollisuuden osallistua oikeus- ja sisäasioiden alan ohjelmiin.
Feiran Eurooppa-neuvostossa määriteltiin selkeät painopistealueet, poliittiset tavoitteet ja toimenpiteet oikeus- ja sisäasioissa toteutettavan unionin ulkoisen toiminnan alalla. Feiran Eurooppa-neuvoston vaatimassa selvityksessä mainittujen prioriteettien täytäntöönpano: – Neuvottelut vakautus- ja assosiaatiosopimuksista niiden Balkanin alueen	Neuvosto laatii suosituksia tiiviissä yhteistyössä komission kanssa	Kesäkuu 2000	Feiran Eurooppa-neuvosto hyväksyi kesäkuussa 2000 neuvoston ja komission laatiman selvityksen Euroopan unionin oikeus- ja sisäasioiden alan ulkoista toimintaa koskevista painopisteistä, jotka on liitettävä unionin ulkopoliittikkaa koskevaan kokonaisstrategiaan osana vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen muodostamista. Kroatian ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kanssa on allekirjoitettu sopimukset, joihin sisältyy myös oikeus- ja sisäasioita käsittelevä luku. Oikeus- ja sisäasioita käsittelevät neuvottelut on avattu Jugoslavian liittotasavallan ja Albanian

maiden kanssa, jotka eivät ole ehdokasmaita – Barcelonan prosessin jatkaminen – Takaisinottosopimusten tekeminen – Yhteistyö oikeus- ja sisäasioissa – Monenvälisiä välineitä koskevat neuvottelut		kanssa. Zagrebin huippukokouksen seuranta Cards-ohjelman (2002-2006) osana olevan oikeus- ja sisäasioita koskevan alueellisen strategian kautta. Tavoitteena on erityisesti tehdä yhteistyötä turvapaikka- ja maahanmuuttoasioissa ja pitää oikeus- ja sisäasioita käsittelevien viranomaisten uudistusprosessi käynnissä koko alueella. Oikeus- ja sisäasioiden osuutta Meda-ohjelmassa vahvistetaan. Pannaan täytäntöön turvapaikka- ja maahanmuuttoasioiden korkean tason työryhmän toimintasuunnitelma. Takaisinottosopimuksista neuvotellaan Venäjän, Pakistanin, Sri Lankan, Marokon, Hongkongin ja Macaon kanssa. Järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa koskeva toimintasuunnitelma pannaan täytäntöön Venäjän kanssa. Yleistä toimintasuunnitelmaa laaditaan Ukrainan kanssa. Yhteistyö Yhdysvaltojen kanssa: Göteborgin Eurooppa-neuvoston seuranta. Euroopan neuvosto: – Tietoverkkorikollisuutta koskeva yleissopimus: neuvottelut on tarkoitus saada päätökseen ja yleissopimus allekirjoitettua ennen vuoden 2001 loppua – Vuoden 1959 yleissopimuksen toinen pöytäkirja: neuvottelut saatetaan päätökseen – Yhteisö liittyy tietosuoja-alan yleissopimukseen 108 ja lisäpöytäkirjaan: sopimusvaltiot ratifioivat parhaillaan molempia asiakirjoja, mikä on saatava päätöksen ennen kuin yhteisö voi liittyä niihin Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimukset: – Järjestäytynyt rikollisuus: komissio esittää päätelmäehdotuksia yleissopimuksen ja pöytäkirjojen osalta, jotka koskevat maahanmuuttoa ja ihmiskauppaa, sekä ehdotuksen ampuma-aseita koskevan pöytäkirjan allekirjoittamiseksi. – Lahjonta: ehdotus yhteiseksi kannaksi neuvotteluihin, joita komissio käy yhteisön toimivaltaan kuuluvista asioista, ja komission valtuuttaminen käymään nämä neuvottelut. – Terrorismi: 21. syyskuuta 2001 kokoontunut Eurooppa-neuvosto julisti, että Euroopan unioni tukee Intian tekemää ehdotusta valmistella Yhdistyneiden Kansakuntien puitteissa kansainvälisen terrorismin vastainen yleissopimus.
---	--	---

9. MUUT VIREILLÄ OLEVAT ALOITTEET

JÄSENVALTIO	NIMI	YHTEYS TAMPEREEN PÄÄTELMIIN TAI WIENIN TOIMINTASUUNNITELMAAN Tilanne
Suomi	Neuvoston asetus jäsenvaltioiden välisistä velvoitteista kolmansien maiden kansalaisten takaisinotossa	Ks. Maahanmuuttovirtojen hallinta Euroopan parlamentti antoi [hylkäävän] lausuntonsa toukokuussa 2000 Asian käsittely neuvostossa on keskeytynyt
Saksa	Neuvoston päätöslauselma jäsenvaltioiden sitoutumisesta vaihtamaan laitonta maahanmuuttoa ja ihmisten salakuljetusta koskevia tietoja CIREFI:n ennakkovaroitusjärjestelmän yhteydessä	Ks. Maahanmuuttovirtojen hallinta
Ranska	Neuvoston asetus (EY) lasten tapaamisoikeutta koskevien tuomioiden vastavuoroisesta täytäntöönpanosta	Ks. "Oikeuden päätösten vastavuoroinen tunnustaminen yksityisoikeudellisissa asioissa". Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa joulukuussa 2000 Asiaa käsiteltiin neuvostossa marraskuussa 2000 Komissio hyväksyi perheoikeutta käsittelevän valmisteluasiakirjan 27. maaliskuuta 2001
Saksa / Belgia / Ranska	Neuvoston päätös asiakirjatodisteita koskevan atk-järjestelmän perustamisesta tullivalvontaa varten	Ks. Yhteistyön tehostaminen rikollisuuden vastaisessa toiminnassa
Suomi	Neuvoston suositus DNA-analysitulosten vaihdosta	Neuvosto hyväksyi kesäkuussa 2001 päätöslauselman DNA-analysien tulosten vaihdosta
Ranska	Puitepätös oikeusalan koulutusta koskevan eurooppalaisen verkoston perustamisesta	Keskustelut käynnissä
Ruotsi	Neuvoston säädös Europolin henkilöstösääntöjen muuttamisesta	Neuvosto antoi maaliskuussa 2001 säädöksen Europolin henkilöstösääntöjen muuttamisesta
Ruotsi	Neuvoston päätös Europolin työntekijöiden palkkauksen ja lisien mukauttamisesta	Neuvosto antoi säädöksen toukokuun lopussa 2001
Ranska	Neuvoston suositus tärkeisiin henkilöihin kohdistuvien terrorismiuhkausten analyysistä	Ks. Eräiden rikollisuuden muotojen torjuminen
Belgia	Päätöslauselmaluonnos kansalaisyhteiskunnan osuudesta etsittäessä kadonneita ja seksuaalisesti hyväksikäytettyjä lapsia	Neuvosto hyväksyi päätöslauselman syyskuussa 2001
Belgia ja Ruotsi	Asetus- ja päätösehdotus, jotka koskevat toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmän (SIS II) oikeusperustoja ja	Neuvostossa valmistellaan ehdotusten hyväksymistä Belgian puheenjohtajakaudella ennen vuoden 2001 loppua (komissio tukee tätä

	rahoitusta.	antamalla tiedonannon vuoden 2001 lopulla)
Belgia, Espanja ja Ranska	Ehdotus neuvoston päätökseksi tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 40 artiklan 1 ja 7 kohdan muuttamisesta	Ehdotus on neuvoston käsiteltävänä Euroopan parlamenttia on tarkoitus kuulla helmikuun puolivälissä 2002
Alankomaat	Ehdotus neuvoston päätökseksi eurooppalaisen verkoston perustamiseksi. Verkoston yhteyspisteisiin koottaisiin tietoa kansanmurhista, rikoksista ihmiskuntaa vastaan ja sotarikoksista vastuussa olevista henkilöistä.	Ehdotus on neuvoston käsiteltävänä